

586

INDOKOLÁSOK TÁRA

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE 2024. június 19., szerda

Tartalomjegyzék

I. Az Ala	aptörvényhez és annak módosításaihoz tartozó indokolások Végső előterjesztői indokolás Magyarország Alaptörvényének tizenharmadik módosításához	544
II. Törve	ényekhez tartozó indokolások	
	Végső előterjesztői indokolás az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvényhez	546
	Végső előterjesztői indokolás a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvényhez	560
	Végső előterjesztői indokolás a magyar fogyasztók és vállalkozások érdekében történő fellépésről szóló 2024. évi XXXI. törvényhez	576
	Végső előterjesztői indokolás a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről szóló 2024. évi XXXII. törvényhez	579
V. A Ko	rmány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások	
	Végső előterjesztői indokolás a nem a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek	

részére nyújtott központosított infokommunikációs közszolgáltatások igénybevételének szabályairól szóló 41/2019. (XI. 19.) BM rendelet módosításáról szóló 5/2024. (VI. 18.) MK rendelethez

I. Az Alaptörvényhez és annak módosításaihoz tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás Magyarország Alaptörvényének tizenharmadik módosításához

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A köztársasági elnök kegyelmi döntése körül vita alakult ki. Ezt a vitát minden magyar ember számára megnyugtatóan le kell zárni.

Magyarországon a gyermek a legfontosabb, a gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmények tetteseit a törvény teljes szigorával kell büntetni. Aki kiskorú gyermek sérelmére szándékos bűncselekményt követ el, az semmilyen indokkal nem mentesülhet a tettei következményei alól. Egyértelműen ki kell zárni annak a lehetőségét, hogy a gyermekek sérelmére szándékos bűncselekményt elkövetők kegyelem útján mentesüljenek a büntetésük hátrányos jogkövetkezményei alól, és újra büntetlen előéletűvé válhassanak. A cél érdekében az Alaptörvény módosítására van szükség. Alaptörvényünkben kell világossá tenni, hogy a gyermekek sérelmére bűncselekményt elkövetők számára nincs kegyelem!

A Javaslat emellett rögzíti, hogy az Európai Unió nevében történő hitelfelvételhez, és az ahhoz kapcsolódó garanciavállaláshoz a Kormány kizárólag akkor járulhat hozzá, ha azt az Országgyűlés az összes képviselő kétharmadának szavazatával támogatja.

A Javaslat továbbá megállapítja, hogy a Magyar Honvédség katonai műveleteiről, állomásozásáról, határátlépéssel járó csapatmozgásairól, külföldi fegyveres erők Magyarország területét érintő katonai műveleteiről sarkalatos törvény rendelkezik.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. cikk, 4. cikk

A Javaslat értelmében sarkalatos törvény határozza meg azon, gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmények körét, amelyek tekintetében a köztársasági elnök a kegyelmezési jogát nem gyakorolhatja.

A Javaslat szerint mivel a kegyelem a köztársasági elnök kizárólagos joga, ezért a továbbiakban a döntésének érvényességéhez ellenjegyzés nem szükséges. Az alkotmányos szabályozás így a valós helyzethez igazítható, ugyanis az elmúlt több, mint három évtizedben mindössze egy alkalommal történt meg, hogy az igazságügyért felelős miniszter megtagadta az ellenjegyzést a köztársasági elnök egyéni kegyelmezési döntésétől.

2. cikk

A Javaslat célja annak biztosítása, hogy az Európai Unió nevében történő hitelfelvételhez (pl. tagállamoknak vagy harmadik országnak nyújtott pénzügyi támogatás, hitel, hitelkeret vagy más eszköz), és az ahhoz kapcsolódó garanciavállaláshoz (pl. uniós költségvetés által biztosított garancia a hitelfelvételhez) csak akkor van lehetősége a Kormánynak hozzájárulnia, ha az Országgyűlés az összes képviselő kétharmadának szavazatával a hitelközösség létrejöttét támogatja.

3. cikk

A veszélyek korát éljük, szomszédunkban több mint két éve háború dúl. Magyarország a kezdetektől a béke pártján áll, álláspontunk világos: sem fegyvereket, sem katonákat nem vagyunk hajlandóak küldeni Ukrajnába. Hazánk alapvető érdeke az orosz–ukrán háború mielőbbi lezárása, a tűzszünet, a béketárgyalások megkezdése. Mindezek mellett az első és legfontosabb feladatunk Magyarország békéjének megőrzése és a biztonságunk szavatolása.

A háborús helyzethez alkalmazkodni kell, és gyors reagálásra van szükség. Ezért célszerű, ha a Magyar Honvédség katonai műveleteiről, állomásozásáról, határátlépéssel járó csapatmozgásairól, külföldi fegyveres erők Magyarország területét érintő katonai műveleteiről sarkalatos törvény rendelkezik.

5. cikk

Hatályba léptető rendelkezések.		

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat lehetővé teszi a kötelező egészségügyi szűrővizsgálatok kiterjesztését.

Jelenleg csak 18 éves korig kötelezőek az egészségügyért felelős miniszter rendeletében előírt szűrővizsgálatok. A törvényjavaslat alapján az egészségügyért felelős miniszter rendelete korhatár nélkül előírhat kötelező szűrővizsgálatokat.

A törvényjavaslat lehetővé teszi az egészségügyi intézményi vezetők összeférhetetlenség alóli felmentését, ha az ellátási érdekből történik.

A vezető, továbbá a pénzügyi kötelezettségvállalásra jogosult egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy munkakörével, vezetői megbízásával összeférhetetlen, ha hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne. A törvényjavaslat alapján azonban az összeférhetetlenség alól ellátási érdekből az alapvető munkáltatói jogkör gyakorlója felmentést adhat. A Kormány rendeletben fogja meghatározni a felmentésre vonatkozó engedély megadásának feltételeit, ideértve az ellátási érdek meghatározását is.

A törvényjavaslat célja a kórházban hagyott újszülött gyermekek örökbefogadási folyamatának a felgyorsítása.

A gyermekek akkor tudnak teljes életet élni, ha családban nőnek fel. A tervezett módosítás lehetővé teszi, hogy a kórházban hagyott gyermekeket minél hamarabb örökbe lehessen fogadni. A törvényjavaslat szerint, aki a szülés után gyermekét a kórházban hagyja, lemond róla és egyben hozzájárul a gyermek örökbefogadhatóságához. A törvényjavaslat értelmében amennyiben valaki közvetlenül a szülést követően az újszülöttet a kórházban hagyja és hat hétig nem jelentkezik érte, azt úgy kell tekinteni, mintha inkubátorban hagyná, így a gyermek hat hét után örökbefogadható.

A törvényjavaslat idegenrendészeti módosításokat is tartalmaz.

A törvényjavaslat szerint a Kormány miniszteri rendelet helyett rendeletben határozza meg azon országok listáját, ahonnan harmadik országbeli állampolgár Magyarországon foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel vagy vendégmunkás-tartózkodási engedéllyel foglalkoztatható.

A törvényjavaslat egységes szabályozást hozna létre egyes nevelési-oktatási intézmények területére be nem vihető és korlátozottan bevihető tárgyakra vonatkozóan.

Az iskolákban a közelmúltban a társadalom jogos felháborodását kiváltó esetek történtek a tanárokkal, illetve a diákokkal szemben. Ezek a verbális, vizuális, illetve fizikai támadások az online és az offline térben egyaránt előfordultak. A gyermekek életének védelme, testi, lelki, szellemi és erkölcsi fejlődésük és egészségük elsődleges kérdés. Szintén elengedhetetlen, hogy az iskola épülete, a tanuláshoz megfelelő, biztonságos környezet legyen. A törvényjavaslat ezért egységes szabályozást hoz létre az iskolák területére be nem vihető és bevihető, azonban használatukban korlátozott tárgyakra vonatkozóan azzal, hogy tárgyak konkrét körét a Kormány rendeletben fogja meghatározni.

Az iskolai mobiltelefon-használat jelentős mértékben eltereli a diákok figyelmét a tanulásról, emellett az internetes zaklatásra is lehetőséget teremt. Jelenleg az iskolák házirendje jogosult rendelkezni erről a kérdésről, azonban az okostelefonok egyre nagyobb elterjedése miatt szükséges egy egységes szabályozás, amelyet minden intézményben alkalmazni lehet. Vannak olyan digitális eszközök, laptopok, tabletek, adott esetben a mobiltelefon is, amely egy-egy tanórán digitális taneszközként is megjelenhet, éppen ezért azt a lehetőséget továbbra is biztosítani kell, hogy ezeket a pedagógus által meghatározott esetekben a diákok tanulási céllal használhassák.

A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság közigazgatási hatósági jogköreit a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok vegyék át 2024. október 1-jei hatállyal.

A szabályozás célja az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság közigazgatási hatósági jogköreinek átadása a kormányhivatalok részére.

A törvényjavaslat módosítja az online szálláshely-közvetítők kötelezettségeit.

A módosítás célja, hogy az online szálláshely-közvetítők a fogyasztók számára azonosításra alkalmas és látható módon kötelesek feltüntetni a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központban használt regisztrációs számot és a szálláshely típusát. Ennek célja, hogy az online szálláshely-közvetítőkön keresztül kizárólag a jogszabályi feltételeknek megfelelően működő szálláshely-szolgáltatók értékesíthetik a szolgáltatásaikat.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelölésről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§

A Tiszakécske külterület 05/3 helyrajzi számú ingatlan kötelezően ellátandó önkormányzati közfeladatok ellátását szolgálja, az ingatlant Tiszakécske Város Önkormányzata közterületként kezeli, azon részben tiszai szabadstrand működik. A tulajdonjog átruházása a település hosszú távú településfejlesztési, településrendezési céljait szolgálja.

A Kiskunhalas belterület 2524/6 helyrajzi számú ingatlan 93766/100000 hányadban Kiskunhalas Város Önkormányzata tulajdonában, 3117/100000-3117/100000, azaz összesen 6234/100000 hányadban a Magyar Állam tulajdonában áll. A Kiskunhalas belterület 2524/6 helyrajzi számú ingatlan állami tulajdonban álló, ingyenes tulajdonba adással érintett 3117/100000 tulajdoni hányada az egészséges életmód elősegítését célzó helyi szolgáltatások javítása keretében részét képezi az önkormányzati fejlesztési elképzeléseknek, melyek során a település gyógyfürdőjének bővítésére, fejlesztésére kerül sor.

2.§

A törvényjavaslat a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság tagjainak megbízatását 2024. október 31. napjáig meghosszabbítja.

3.§

Hatályba léptető rendelkezések.

4. §

Jogharmonizációs záradék.

5-7.§

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény az ellenőrzés tárgyára tekintettel differenciáltan szabályozza az egyes ellenőrzési tevékenységre feljogosított hatóságokat. A módosítással a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, mint a közúti veszélyesáru-szállítás ellenőrzésre törvény által feljogosított hatóságok kikerülnek a törvény normaszövegéből, ugyanakkor a Kormány kap lehetőséget arra, hogy a hivatásos katasztrófavédelem által ellátott ellenőrzési területen a közlekedési hatóság, a rendőrség és a vámhatóság mellett eljáró további hatóságokat kijelölje. A kijelöléssel az ellenőrzési jogkört gyakorló szerv a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény szabályozott bírságolási jogkört is megkapja.

8. §, 71. §, 89. §, 133. §, 139. §, 163. §

A törvényjavaslat – a honvédek jogállásának átfogó újraszabályozása részeként – megállapítja a honvédség szervezetén kívüli állami szervhez, illetve gazdasági társasághoz vezényelt, az 55. életévüket betöltött, tiszti vagy altiszti állományba tartozó honvédek foglalkoztatásának kötelezettségére vonatkozó szabályokat. A vezénylést a Kormány rendeletben szabályozza.

9-17.§

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény az állami beruházások esetében az Építési és Közlekedési Minisztériumot jelöli ki építtetőként, és ezzel összhangban a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény is azt tartalmazza, hogy a vízi munkák és vízi létesítmények műszaki tervezését, előkészítését és megvalósítását kizárólag az Építési és Közlekedési Minisztérium végezheti.

Az Európai Uniós forrásból megvalósuló vízgazdálkodási és vízkárelhárítási projektjeit az Országos Vízügyi Főigazgatóság a 2014–2020 programozási időszakban előkészítette, a projektek a jelenleg tárgyalt KEHOP Plusz Éves Fejlesztési Keret módosításában már szerepelnek.

A vízi létesítmények az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény szerint sajátos építményfajtának minősülnek, valamint – tekintettel arra, hogy a vízépítési építtetői és mérnöki szakmai ismeretek az Országos Vízügyi Főigazgatóságnál állnak rendelkezésre – indokolt, hogy a már előkészített projektek esetében, valamint a még előkészítés alatt álló egyes projektek kivitelezésében a végrehajtási rendeletben foglaltak alapján az Országos Vízügyi Főigazgatóság legyen az építtető, amelyre a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása ad lehetőséget.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény az öntözéses gazdálkodás vízigényének biztosításával kapcsolatos, bejelentést követően gyakorolható vízkivételre vonatkozó szabályokat is pontosítja. A módosítás egyértelművé teszi, hogy az öntözési ügyekben eljáró hatóság a hatósági nyilvántartásba történő bejelentést követően a tervezett kútnak nemcsak a létesítése, hanem az üzemeltetése és a megszüntetése esetében is hozhat döntést.

A vízvédelmi és vízügyi hatósági hatáskört jogszabály a hivatásos katasztrófavédelmi szervek területi és központi szervéhez telepíti. Ennek megfelelően alakult az elsőfokú hatósági határozatok fellebbezéssel történő megtámadhatósága is. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 116. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú döntés ellen akkor van helye fellebbezésnek, ha azt törvény kifejezetten megengedi. A fellebbezési lehetőséget mind a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, mind a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény kifejezetten kimondta. A hatáskör telepítésével a fellebbezési lehetőség változik, így az azt szabályozó a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény rendelkezések hatályon kívül helyezése is megtörténik.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, javaslat szerinti módosítása továbbá végrehajtott rendelkezések technikai deregulációját is elvégzi.

18-19.§

A törvény – más közlekedési ágazati törvényekhez hasonlóan – a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos ellenőrzési jogkört ad a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, és az intézkedési jogosultság terjedelmét is meghatározza. A légiközlekedési hatóság mellett folytatott ellenőrzési tevékenységhez a törvény speciális szabályokat is kapcsol, mindenütt megnevezve a hivatásos katasztrófavédelmi szervet. A törvényjavaslat mindezen jogszabályhelyek tekintetében a Kormány által kijelölt hatóság fordulatot javasolja bevezetni, és felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy a veszélyes áruk szállításának ellenőrzési feladatát a légügyi hatóságon kívül más hatósághoz is telepíthesse.

20-22.§

A tűzjelzés fogadásakor a bejelentő egyes személyes adatait is rögzíti a bejelentés fogadója. A beavatkozást követően hivatalból indult hatósági eljárások során egyes esetekben a bejelentő tanúként történő megkeresésére kerül sor, ezért a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény lehetővé teszi ezen személyes adatok hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére történő átadását. Amennyiben egyes hatósági ügyek hivatásos katasztrófavédelmi szervről más szervre történő telepítése megtörténik, úgy

a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény jelenlegi szabályai az adatok más hatóságnak történő átadása korlátaivá válnak. Az adatkezelésre így a törvényjavaslat szerinti módosítás feljogosítja azokat a hatóságokat is, amelyek nem a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szervezeti keretei között tevékenykednek.

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény hatályos szabályai a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét, mint szolgáltatás felügyeleti hatóságot jogosítja fel arra, hogy a tűzvédelmi hatóság által nyilvántartott egyes, a szolgáltatást nyújtókat érintő adatokat közzétegye. Ennek a szabályozásnak a célja azonban nem szorosan függ össze a szolgáltatás felügyelettel – hiszen a tűzvédelmi hatóság ezen nyilvántartási adatokat a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 30. § (2) bekezdése alapján egyébként is közzétenni köteles – így a szabály a szolgáltatás felügyeleti tevékenységtől leválasztható. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének e feladatát azonban célszerű megtartani függetlenül attól, hogy a jövőben ellát-e szolgáltatás felügyeletet. A törvényjavaslat ennek megfelelő módosítást tartalmaz.

23-24. §, 78-82. §

A törvényjavaslat a kórházban hagyott újszülött gyermekek helyzetének rendezése érdekében – az inkubátorba helyezett gyermekek analógiájára – azt a szülői ráutaló magatartást veszi figyelembe, mellyel gyermekét hátrahagyva távozik a kórházból és nem tesz lépéseket, hogy a gyermekkel a kapcsolatot felvegye. A gyermek, ha érte az anya vagy a gyermek más hozzátartozója hat héten belül nem jelentkezik, örökbefogadható.

25.§

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény módosítása megteremti annak lehetőségét, hogy az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (a továbbiakban: EESZT) működtetőjéhez (a továbbiakban: működtető) benyújtott és a működtető által jóváhagyott kérelem alapján a kérelmező az EESZT-n belül létrehozott biztonságos feldolgozási környezetben, a kérelmező és a működtető között a kérelem jóváhagyását követően megkötött megállapodásban rögzített feltételek alapján egyes adatokhoz hozzáférjen mesterséges intelligencia algoritmusok betanítása, tesztelése és értékelése, orvostechnikai eszközök és digitális egészségügyi alkalmazások fejlesztése érdekében. A módosítás rögzíti, hogy az adatok felhasználásának feltételeiről és az eredmények rendelkezésre bocsátásának feltételeiről a működtető és a kérelmező megállapodást köt.

A törvényjavaslat előírja a GDPR szerinti adatvédelmi hatásvizsgálat elkészítését is a tevékenység megkezdése előtt annak érdekében, hogy az esetleges kockázatok a tanulási folyamat megkezdése előtt kizárhatóak, kezelhetőek legyenek.

A szabályozás az mesterséges intelligencia alapú elemzési képesség és fejlesztési környezet kialakításának lehetőségét teremti meg a garanciális törvényi szabályok megalkotásával.

26. §, 30. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény lehetőséget biztosít arra, hogy az egészségbiztosító az Egészségbiztosítási Alapból méltányosságból támogasson bizonyos, a törvényben meghatározott olyan ellátásokat, amelyeket a "normál" egészségbiztosítás nem finanszíroz. Ezek közül azon méltányossági kérelmekről, melyek olyan gyógyszerre, gyógyászati segédeszközre, eljárásra támogatására irányulnak, melyek még semmilyen indikációban nem kerültek befogadásra a társadalombiztosításba (ide tartoznak a törzskönyvezett, de még semmilyen formában nem támogatott gyógyszerek, melyek kiszolgálása patikán keresztül történik, valamint a ritka betegségek kezelésére alkalmas – ún. orphan – gyógyszerek), a javaslat szerint a Kormány által létrehozandó Batthyány-Strattmann László Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) döntene.

Törvényi szinten szükséges rendezni, hogy mely termékkörre beadott kérelmeket bírálja el az Alapítvány, illetve melyek maradnak továbbra is az egészségbiztosító hatáskörében.

Az Alapítvány kezeli a mindenkori költségvetési törvényben a feladatára létrehozott előirányzatot, azonban ezen túlmenően egyéb saját bevételei terhére is támogatást nyújt. Az alapítványi formából következően ugyanis megnyílik a személyi jövedelemadó 1%-a felajánlásának, a befizetések utáni adókedvezmény, valamint gazdálkodó

szervezetek befizetésének lehetősége is, a módosítás pedig biztosítja, hogy már 2025-ben kedvezményezettje lehessen az 1%-os felajánlásnak.

Az Alapítvány a támogatásról nem hatósági eljárás keretében dönt, a részére bocsátott vagyon, valamint a kezelése alatt álló előirányzat terhére. A jogalkotó nem kíván megszabni döntési paramétereket, azt a társadalmi és gazdasági felelősségvállalás keretében az alapítványra bízza.

Az Alapítvány a támogatás megítélésének megalapozása, vizsgálata, kifizetése és a kifizetés ellenőrzése, elszámolása céljából jogosult kezelni a beteg személyazonosító és egészségügyi adatait.

Az Alapítvány által kezelt eljárások felmenő rendszerben kerülnek kialakításra, vagyis csak azon esetekben finanszírozza az Alapítvány az ellátásokat, amelyek esetében ő döntött, a folyamatban lévő ügyekben továbbra is az egészségbiztosító jár el.

27-29.§

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény tervezett 82/Y. § (4) bekezdése értelmében az a szolgáltató minősül kérelemmel érintett egészségügyi szolgáltatónak, amely nem

- a) állami fenntartású egészségügyi szolgáltató,
- b) az egységes egészségügyi állami irányítás részét képező, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló törvény szerinti klinikai központ,
- c) egyházi jogi személy tulajdonában álló vagy fenntartásában működő egészségügyi szolgáltató,
- d) önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltató,
- e) hiánypótló állami szolgáltatást nyújtó magántulajdonú egészségügyi szolgáltató,

feltéve, hogy az egészségügyi szolgáltató CT-MRI vizsgálati tevékenységének vonatkozásában – ideértve a közreműködői szerződés alapján történő ellátást is – az egészségbiztosításért felelős miniszter vonatkozásában az ellátási érdek fennállását megállapította.

A kérelemmel érintett egészségügyi szolgáltató tehát szükségszerűen (de iure és de facto is) csak magánszolgáltató – ide nem értve a klinikai központot, hiszen ő megfelel a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 30. § (1b) bekezdés b) pontjának – lehet, mégpedig vagy olyan, amely maga is finanszírozott, vagy amely közreműködés keretében látja el a finanszírozott CT-MRI tevékenységet.

Hangsúlyozandó, hogy a kérelemmel érintett szolgáltatók vállalták, hogy továbbra is fenntartják a CT-MRI szolgáltatásukat. A rendelkezés csak megerősíti ezen önként vállalt kötelezettségüket azáltal, hogy lehetővé teszi, hogy miniszteri engedély alapján elálljanak ettől. A folyamatos betegellátás biztosítása érdekében tehát szükséges az ellátásra kötelezés.

Szintén az ellátás biztosítása érdekében szükséges a használati jog elvonása is – használati díj ellenében, amely megállapításának részletszabályait kormányrendelet fogja meghatározni. Hasonló a helyzet a kisajátítás jogintézményénél, amikor is közérdekből a tulajdon elvonása történik, jelen esetben azonban csak használati jogot biztosítana a törvény korlátozott időre az állam számára, a kötelezettségszegés szankciójaként.

A szabályozáshoz kapcsolódik egy felhatalmazó rendelkezés a használati díj részletszabályainak meghatározására.

31.§

A szabályozás alapján az egészségbiztosításért felelős miniszter rendeletében kötelezővé nyilváníthat egyes szűréseket a 18 év felettiek számára is (jelenleg csak a 0–18 év közötti életkorban előírt szűrések kötelezőek).

32. §, 35. §

A munkáltatói jogkörök körében előírásra kerül, hogy a városi intézmény valamennyi foglalkoztatottja tekintetében az irányító vármegyei intézmény vezetője gyakorolja az alapvető és az egyéb munkáltatói jogokat is.

A szakmai irányító jogkörök körében az irányító vármegyei intézmény jelenleg is jogosult az egészségügyi intézmény kapacitásainak átcsoportosításával, csökkentésével, illetve szakmai összetételével kapcsolatos módosítás kezdeményezésére. A rugalmasabb kapacitás-elosztás érdekében a módosítás előírja, hogy az irányító

vármegyei intézmény az irányított városi intézmények között, illetve az irányító vármegyei intézmény javára is átcsoportosíthasson, illetve a városi intézmény szakmai összetételét módosíthassa.

Előírásra kerül továbbá, hogy a városi intézmény nagyértékű (200 000 Ft feletti értékű) eszközei tekintetében 2025. március 1-jétől az irányító vármegyei intézmény legyen a vagyonkezelő. A rendelkezés azt biztosítja, hogy az eszközök ott szolgálják a betegellátást, ahol nagyobb szükség van rájuk.

33.§

A módosítás célja, hogy az állami fenntartású egészségügyi szolgáltatóknál kialakításra, bevezetésre és működtetésre kerüljön egy egységes beléptető rendszer, mely által egységesen nyomon követhetővé válik az intézményekbe történő belépés, kilépés és benn tartózkodás a betegellátás folyamatosságának biztosítása érdekében. Az egészségügyi intézményekbe történő külső belépési felületen kerülnek elhelyezésre – ki-belépés kontrolláló – kamera párok, valamint a beléptetés szabályozásához szükséges technológia.

A törvényjavaslat értelmében az egységes beléptető rendszer videó arcképazonosításon alapuló technológia alkalmazásával működik.

Amennyiben az arcképmás azonosítás gépi technológiával történik, abban az esetben az arcképmást biometrikus adatnak kell tekinteni. Figyelemmel pedig arra, hogy a munka törvénykönyve a biometrikus adatok kezelésére csak szűk körben ad lehetőséget, így nem értelmezhetőek minden ki- és belépés esetén, törvényi szintű szabályozás szükséges.

A törvényi szabályozás a munkajogi elévülési időhöz képest is rövidebb időre, mindössze egy évre ad lehetőséget a munkáltatónak, hogy kezelje a ki-belépési adatokat.

34. §

Tekintettel arra, hogy a CT-MRI vizsgálatokra vonatkozó közreműködői szerződések egyéb képalkotó diagnosztikára vonatkozó részeket is tartalmazhatnak, a közreműködői szerződések megszűnnének a CT-MRI részek miatt. Annak érdekében, hogy ezen szerződések alapján továbbra is nyújtható legyen – új szerződéskötés nélkül – az egyéb képalkotó diagnosztikai szolgáltatás, szükséges kimondani, hogy ezen szerződések CT-MRI vizsgálatokat nem érintő része hatályban marad addig, amíg az új szolgáltatásokra vonatkozó beszerzések lefolytathatóak.

A rendelkezés csak az állami fenntartású egészségügyi szolgáltatók által kötött közreműködői szerződésekre terjed ki.

36-37.§

A törvényjavaslat lehetővé teszi a közlekedési hatóságok mellett olyan hatóság kijelölését, amelyik a veszélyesáruszállítás ellenőrzését szintén végezheti, egyúttal a hivatásos katasztrófavédelmi szervek konkrét megnevezését tartalmazó hatáskört telepítő, illetve a hatáskör gyakorlásával összefüggő szabályokat úgy alakítja át, hogy a Kormánynak lehetőséget adjon a hatáskör telepítésre és az így kijelölt hatóság hasonló szabályok szerint végezze munkáját.

38.§

A törvényjavaslat felhatalmazza a Kormányt arra, hogy rendeletben megállapítsa az online szálláshely-közvetítők által végzett szálláshely-szolgáltatás értékesítési tevékenységéhez kapcsolódó részletszabályokat.

39.§

A jelenleg hatályos rendelkezés értelmében valamely anyag vagy vegyületcsoport a Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontjáról szóló 2006. december 12-i 1920/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5a. cikke szerinti értesítés előzetes szakmai értékelését követően minősíthető új pszichoaktív anyaggá. A hivatkozott uniós rendeletet – 2024. július 2-i alkalmazási előírással – felváltja az Európai Unió Kábítószerügynökségéről (EUDA) és az 1920/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2023/1322 európai parlamenti és tanácsi rendelet. Az uniós rendeletben foglaltak végrehajtása érdekében szükséges az uniós rendeletre való hivatkozás módosítása.

40. §

A törvényjavaslat biztosítja az emberi tartózkodásra alkalmas gazdasági épület magányszálláshelyként történő hasznosítását.

41-43.§

A törvényjavaslat lehetővé teszi a közlekedési hatóságok mellett olyan hatóság kijelölését, amelyik a veszélyesáruszállítás ellenőrzését szintén végezheti, egyúttal a hivatásos katasztrófavédelmi szervek konkrét megnevezését tartalmazó hatáskört telepítő, illetve a hatáskör gyakorlásával összefüggő szabályokat úgy alakítja át, hogy a Kormánynak lehetőséget adjon a hatáskör telepítésre és az így kijelölt hatóság hasonló szabályok szerint végezze munkáját.

44. §

A törvényjavaslat az átviteli rendszerirányítónál operatív irányítást végző személyre vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat pontosítja.

45. §

A törvényjavaslat a Kormány számára biztosítja annak lehetőségét, hogy nyilvános határozatával döntsön az ajándékozás jogcímén állami tulajdonba került ingóság helyi önkormányzat, egyház, egyházi jogi személy, közalapítvány, közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány, valamint civil szervezet javára ajándékként történő ingyenes átadásáról a feladataik ellátásának elősegítése érdekében.

46. §

A befektetési vállalkozásokról és árutőzsdei szolgáltatokról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 80. § (4) bekezdése előírja a befektetési vállalkozás számára a kiszervezésről szóló megállapodásnak a megkötését követő három napon belül történő megküldését a Magyar Nemzeti Bank részére. A javaslat e határidőt három napról öt napra emeli fel, biztosítva ezzel a pénzügyi ágazat egyes szektorai között az egységes gyakorlatot, tekintettel arra, hogy a hitelintézeti és biztosítási szektorban is öt nap áll rendelkezésre a kiszervezésre vonatkozó megállapodás bejelentésére és megküldésére.

47. §

Technikai jellegű szövegpontosítást tartalmaz.

48-50. §

Az uniós jognak való megfelelés és az Egyesült Királyságban folyamatban levő eljárások lefolytatásának lehetővé tétele céljából indokolt az érintett hatóságok közötti információcsere jogalapjának megteremtése az Egyesült Királyság viszonylatában a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvénybe (a továbbiakban: Bnytv.) egy új, 80/D. § bevezetésével.

Tekintettel arra, hogy a Bnytv. 80/C. §-a mellett az új 80/D. § is a büntetőeljárástól eltérő célból teszi lehetővé az adatok továbbítását, indokolt a Bnytv. 80. § (2a) bekezdésében foglalt hivatkozás kiterjesztése a javaslat szerint.

51. §

Az egyes hatósági hatáskörök újratelepítésének lehetőségére tekintettel az adatigénylésre jogosult hatóságok körének bővítését is el kell végezni az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény vonatkozó rendelkezésének módosításával. Így a hivatásos katasztrófavédelmi szervek mellett – ha a hatósági feladatok elkerülnek e szervezetrendszertől – a tűzvédelmi hatóság, az iparbiztonsági hatóság és a vízügyi és vízvédelmi hatóság is jogosulttá válik az adatok igénylésére.

52.§

Szövegpontosítás a kormányzati felelősségi kört illetően.

53-62.§

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény módosításának alapvető oka, hogy törvényi szinten határozza meg az iparbiztonsági hatósági jogkörben eljáró szervet. A kormányrendeleti felhatalmazással, illetve a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény megfelelő rendelkezéseinek módosításával válik lehetővé a hatáskör rugalmasabb telepítése.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek a tűzvédelmi, lakosságvédelmi, polgári védelmi tervezéshez (pl. tűzvédelmi és műszaki mentési terv, településvédelmi terv) a tűzvédelmi, iparbiztonsági, vízvédelmi és vízügyi hatáskörben eljáró szerveiktől kaptak adatokat. Amennyiben a hatáskör a hivatásos katasztrófavédelmi szervektől elkerül, úgy a vonatkozó adatok átadásáról is szükséges rendelkezni törvényi szinten, figyelemmel arra, hogy egyes esetekben az adatközlés személyes adatokat is tartalmazhat.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek hatósági feladatainak támogatására, illetve a hatósági feladatok elektronikus intézésére Integrált Hatósági Rendszer, mint informatikai, ügyviteli támogató rendszer működik. Az IHR további igénybevételének lehetőségét kívánja biztosítani a tűzvédelmi hatóság, az iparbiztonsági hatóság és a vízvédelmi és vízügyi hatóság számára a módosítás, részben a további hozzáférés lehetőségének kimondásával, részben a már meglévő felhatalmazó rendelkezés kiegészítésével.

63.§

A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap bevétele és maradványa kizárólag civil forrásként, a tárgyév egészében felhasználható legyen.

64-66.§

A törvényjavaslat megalkotja az egyes nevelési-oktatási intézmények területére be nem vihető (tiltott) és bevihető, azonban használatában korlátozott tárgyakra vonatkozó egységes szabályozási rendszert.

A törvényjavaslat megállapítja az átvett tárgyak vonatkozásában a nevelési-oktatási intézmények tekintetében a kárfelelősség szabályait is.

67. §

A törvényjavaslat megteremti annak lehetőségét, hogy a belső egyházi jogi személyek is nyithassanak és vezethessenek fizetési számlát a Magyar Államkincstárnál. Mindemellett a törvényjavaslat biztosítja annak lehetőségét is, hogy ha a nyilvántartásba vett egyház, a bejegyzett egyház, a bevett egyház és a belső egyházi jogi személy felsőoktatási intézményt tart fenn, működtet, úgy szintén megbízásuk esetén ezen fenntartásban lévő felsőoktatási intézmények tekintetében is legyen lehetőség a kincstári számlavezetésre.

68-69.§

Egyes lakáscélú állami támogatások, valamint a babaváró kölcsön konstrukció kapcsán nem teljesített vállalások, kötelezettségek alapján az állami támogatás visszafizetésére kötelezés után kormányrendeletben meghatározott esetekben a kormányhivatalok a támogatott személy kérelmére méltányossági eljárás keretében részletfizetésről, fizetési halasztásról vagy a támogatás részben vagy egészben történő elengedéséről dönthetnek. Az új rendelkezés a már létező méltányossági eljárás és az államháztartási törvény szabályozása összhangjának megteremtésére irányul.

70. §

A Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat Országgyűlés elé történő benyújtásának határidejének módosítására irányul.

72-77.§

A hatályos törvényi szabályok már most feljogosítják a Kormányt arra, hogy kijelölje az ágazati kijelölő, az ágazati javaslattevő hatóságot, a nyilvántartó, az ellenőrzést lefolytató és honvédelmi és katasztrófavédelmi kritikus infrastruktúrák esetében az ellenőrzést koordináló szervet. Ugyanakkor a létfontosságú rendszerek működésének felügyeletére irányuló tevékenységben a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknek törvényi szinten állapít meg feladatot. A törvényjavaslat a rugalmasabb hatáskör telepítés lehetőségét alapozza meg.

83-84. §

Technikai jellegű szövegpontosítás.

85.§

A belső hitelekre vonatkozó szabályozás alapvető prudenciális szabályozás a betétesek védelme érdekében, a vállalatirányítási rendszer meghatározó eleme a bankoknál. A belső hitelekre vonatkozó értékbeli korlátozás nem szükségszerű korlátozás abban az esetben, ha az érintett hitelintézet valamint azon vállalkozás, amely felé a hitelintézet a belső hitelt nyújtja, a hitelintézet leányvállalata és együttesen összevont (prudenciális) felügyelet alatt állnak, miután ebben az esetben a kockázatokat is csoport szinten, összevont alapon kezelik, és a felügyelet is erre fókuszált. Fontos ugyanakkor rögzíteni, hogy a javasolt mentesítés a nagykockázat-vállalásra vonatkozó korlátozások okán az 575/2013/EU rendelet 493. cikk (3) bekezdésének megfelelően legfeljebb 2028. december 31-ig adhat valós mentesítést.

86. §

Technikai jellegű szövegpontosítás.

87.§

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény 42/B. §-ának kiegészítése révén a tulajdonosi joggyakorlás a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság felett a HUN-REN Központ részére kerül átadásra.

88. §

Technikai jellegű szövegpontosítás.

90-103.§

A hivatásos katasztrófavédelmi szervektől a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) hatálya alá tartozó államigazgatási szervhez átkerülő hatósági, vagy ehhez kapcsolódó feladatokat ellátó hivatásos állományra vonatkozó szabályozás lényegi eleme, hogy a hivatásos állomány tagja dönt: vagy kormányzati szolgálati jogviszonyba kerül, vagy tudomásul veszi az egyoldalú ún. hatósági vezénylést. Ha egyik megoldást sem választja, lemondhat a szolgálati jogviszonyáról vagy közös megegyezéssel megszüntethető a szolgálati jogviszony.

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) vezénylésre vonatkozó szabályaihoz képest kifejezetten a hatáskör telepítéssel összefüggésben van lehetőség a hatósági vezénylés alkalmazására, mivel a rendvédelmi szerv által ellátott hatáskör jogszabályi rendelkezés alapján a Kit. hatálya alá tartozó kormányzati igazgatási szervhez kerül. E szabályokat lehet alkalmazni elsősorban a hatósági feladatokat ellátó, de többek között a szakmai irányítási vagy felügyeleti szervi feladatokat, humánigazgatási feladatokat ellátó hivatásos állomány esetében.

A hivatásos állomány tagja a hatósági vezénylés ideje alatt a rendvédelmi szerv állományában marad, rendelkezési állományba kerül, azonban a szolgálatteljesítésre a kormányzati igazgatási szervnél kerül sor. Minden munkáltatói jogkört a kormányzati igazgatási szerv gyakorol, kivéve a jogviszony megszüntetést, erről csak a rendvédelmi szerv hozhat döntést.

A vezénylés a 2 éves időtartamának lejárta előtt megszüntethető a kormányzati igazgatási szerv kérésére, ekkor a hivatásos állomány tagja visszakerül a rendvédelmi szervhez, ahol – a rendvédelmi szerv más szervezeti egységei, illetve a miniszter irányítása alá tartozó más rendvédelmi szerv humánerőforrás szükségletét is figyelembe véve – szolgálati beosztás felajánlásra kerül sor, végső kimenete a szolgálati viszony felmentéssel történő megszüntetése lehet. A vezénylés megszüntetésre kerül továbbá a hivatásos állomány tagjának Hszt. szerinti alkalmatlansága miatt.

A vezénylés megszüntetését kérheti továbbá a hivatásos állomány tagja is, ez felmerülhet továbbá egyéb, előre meg nem határozható okból, amely esetében a Hszt. szerint lemondhat a szolgálati jogviszonyról.

A foglalkoztatással kapcsolatos költségek a kormányzati igazgatási szervet terhelik.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervektől a kormányzati igazgatási szervekhez átkerülő hatósági feladatokat, vagy ehhez kapcsolódó – például szakmai irányítási, felügyeleti szervi, humánigazgatási – feladatokat ellátó rendvédelmi alkalmazotti állomány esetében is hasonló szabályozást tartalmaz a javaslat. E szabályok szerint szintén az érintett döntésén múlik, hogy vagy hozzájárul a jogviszonya megváltozásához, vagy tudomásul veszi az egyoldalú kirendelést. A kirendelés határozott időre, legfeljebb két évre szól. Garanciális szabály, hogy a kirendelt illetménye a kirendelés ideje alatt nem lehet kevesebb, mint a kirendelést megelőzően megállapított illetménye.

A kirendelés 2 éves időtartam előtti megszüntetésére a hivatásos állomány tagjára vonatkozó speciális szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

104-106.§

A hatályos törvény értelmében az önkormányzat által ellátandó feladat a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás Budapest területén történő biztosítása. A háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyelet Országos Mentőszolgálat általi működtetésére már fokozatosan átállt az ország, Budapest csatlakozása 2024. október 1. napjával történik meg a módosítás szerint, amely időponttól fogva Budapest már nem képez kivételt az állam által ellátandó feladatok köréből.

107-108.§

A hatályos szabályok a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét jelölik ki egy termékkör esetében piacfelügyeleti hatóságként történő eljárásra amellett, hogy hasonló feladatkörben eljáró hatóság kijelölésére a Kormány is kap felhatalmazást. A javaslat egyrészt ezt a törvényi szintű kijelölést szünteti meg, másrészt egyszerűsíti azt a felhatalmazást, ami arra utal, hogy a kéményseprő-ipari szakkérdést a tűzvédelmi hatóság kétfokú eljárásban bírálja el.

109-111.§

A törvényjavaslat alapján a geszti Tisza-kastély ingatlana mellett a kastély történeti kertjét képező ingatlanok is a Magyarországi Református Egyház tulajdonába kerülnek. A vagyonjuttatással érintett ingatlanok közül a Geszt belterület 171 helyrajzi számú ingatlan megnevezése kivett sporttelep, ezért a sportról szóló 2004. évi I. törvénytől való eltérésről is rendelkezik a javaslat.

112.§

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének elhalasztásával összefüggő módosítás.

113-115.§

A törvényjavaslat a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 205/2023. (V. 31.) Korm. rendelet szabályait ülteti át a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvénybe, és hatályon kívül helyezi a kormányrendeleti szintű szabályozást.

116.§

A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a kormányrendeleti szintű szabály megoszthassa az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerinti felügyeleti szervi hatáskört a szakmai irányító miniszter, illetve az erre kijelölt államigazgatási szerv és a kormányhivatalokat irányító miniszter között, továbbá a szakmai irányítási

jogkörbe tartozó jogkörök tekintetében további differenciálást tegyen lehetővé, továbbá a szakmai irányító miniszteri jogkörhöz kapcsolódó módszertani támogatás feladatát a kormányhivatalok irányítását ellátó miniszter is átvehesse.

117.§

A törvényjavaslat szerinti módosítás lehetővé teszi, hogy a kormányzati igazgatási szervnél létrehozott álláshelyre a hivatásos szolgálati jogviszonyban álló személyen kívül rendvédelmi igazgatási jogviszonyban álló is vezényelhető legyen.

A törvényjavaslat – a honvédek jogállásának átfogó újraszabályozása részeként – megállapítja a honvédség szervezetén kívüli állami szervhez, illetve gazdasági társasághoz vezényelt, az 55. életévüket betöltött, tiszti vagy altiszti állományba tartozó honvédek foglalkoztatásának kötelezettségére vonatkozó szabályokat. A vezénylést a Kormány rendeletben szabályozza.

118.§

A törvényjavaslat megszünteti a kormányzati igazgatási szervek között munkahelyváltásnak az ún. nyugvási eljáráson alapuló lehetőségét. Ehelyett bevezetésre kerül a kérelmezett vezénylés, melynek lényege, hogy a kormánytisztviselő erre irányuló kérelme esetén az átadó kormányzati igazgatási szervet vezető, irányító vagy felügyelő miniszter által vezetett minisztérium közigazgatási államtitkára dönthet arról, hogy a kormánytisztviselőt – véglegesen – egyik kormányzati igazgatási szervtől a másik kormányzati igazgatási szervhez vezényli. Ha a fogadó szerv nem ugyanazon miniszter vezetése, irányítása, illetve felügyelete alá tartozik, mint az átadó szerv, és a fogadó szerve hivatali szervezetének vezetője a vezényléssel nem ért egyet, első körben az átadó szervet és a fogadó szervet vezető, irányító vagy felügyelő miniszter által vezetett minisztériumok közigazgatási államtitkárai próbálnak meg egymással megállapodni a vezénylés tárgyában. Ha így sem jön létre a konszenzus, a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára dönt a vezénylésről.

Ha az átadó és fogadó szerv is kormányhivatal, a kormánytisztviselő kérelmét az átadó kormányhivatalt vezető főispán továbbítja a fogadó kormányhivatalt vezető főispán számára. Ha a fogadó kormányhivatalt vezető főispán a kérelemben foglalt vezényléssel egyetért, erről haladéktalanul tájékoztatja az átadó kormányhivatalt vezető főispánt, és gondoskodik az új beosztási okirat kiállításáról. Ha a fogadó kormányhivatalt vezető főispán a kérelemben foglalt vezényléssel nem ért egyet, a vezénylés tárgyában a kormányhivatal irányítására kormányrendeletben kijelölt miniszter által vezetett minisztérium közigazgatási államtitkára dönt.

A fentieken túl a javaslat előírja, hogy a kormányzati szolgálati jogviszony lemondással történő megszüntetése esetén három éven belül csak a Kormány engedélyével lehet új kormányzati szolgálati jogviszonyt létrehozni az érintettel.

119.§

A törvényjavaslat a miniszter kinevezéséről szóló köztársasági elnöki határozat tartalmáról rendelkezik, és meghatározza a kinevezésben foglaltaktól eltérő feladatkör megállapításának rendjét.

120.§

A törvényjavaslat a miniszter elhalálozása esetén követendő eljárásrendet módosítja.

121. §

A törvényjavaslat pontosítja az államtitkár kinevezésének szabályait, és meghatározza a kinevezésben foglaltaktól eltérő feladatvégzési hely (minisztérium) megállapításának rendjét.

122. §

A törvényjavaslat az államtitkár elhalálozása esetén követendő eljárásrendet módosítja.

123.§

A törvényjavaslat pontosítja a közigazgatási államtitkár kinevezésének szabályait, és meghatározza a kinevezésben foglaltaktól eltérő feladatvégzési hely (minisztérium) megállapításának rendjét.

124. §

A törvényjavaslat a közigazgatási államtitkár elhalálozása esetén követendő eljárásrendet pontosítja.

125. §

A törvényjavaslat pontosítja a helyettes államtitkár kinevezésének szabályait, és meghatározza a kinevezésben foglaltaktól eltérő feladatvégzési hely (minisztérium) megállapításának rendjét.

126. §

A törvényjavaslat a helyettes államtitkár elhalálozása esetén követendő eljárásrendet egyszerűsíti.

127.§

Átmeneti rendelkezések a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosításához kapcsolódóan.

128.§

Szövegcserés pontosító rendelkezések a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosításához kapcsolódóan.

129. §

Hatályát vesztő rendelkezések a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosításához kapcsolódóan.

130-132. §

A törvényjavaslat megalkotja az egyes szakképző intézmények területére be nem vihető (tiltott) és bevihető, azonban használatában korlátozott tárgyakra vonatkozó egységes szabályozási rendszert.

A törvényjavaslat megállapítja az átvett tárgyak vonatkozásában a szakképző intézmények tekintetében a kárfelelősség szabályait is.

134. §, 136. §

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjtv) 4. § (6) bekezdés a) pontja értelmében a vezető, továbbá a pénzügyi kötelezettségvállalásra jogosult egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy munkakörével, vezetői megbízásával összeférhetetlen, ha hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek együttalkalmazási tilalmának alkalmazásakor minél magasabb az adott intézményeknek (annak vezetőinek) az egészségügyi szervezeti hierarchiában betöltött helye, annál szélesebb személyi körben kell érvényesíteni a hozzátartozói összeférhetetlenséget. Így a vármegyei egészségügyi intézmény vezetője esetében – aki egyébként az alapvető munkáltatói jogokat is gyakorolja a vármegyében az Eszjtv. hatálya alá tartozó szolgáltatóknál – a vármegye területén található valamennyi városi intézmény tekintetében érvényesítendő az együttalkalmazási tilalom. Mivel az együttalkalmazási tilalom gyakorlatilag az állami/klinikai szférában való egészségügyi tevékenységet is ellehetetlenítheti abban az esetben, ha az irányító vármegyei intézmény vezetőjének van egészségügyi tevékenységet végző hozzátartozója, szükséges – ellátási érdekből – lehetőséget adni az alapvető munkáltatói jog gyakorlójának, hogy az együttalkalmazási tilalom alól felmentést adjon. A felmentésre vonatkozó engedély megadásának feltételeit, valamint az ellátási érdeket a Kormány rendeletben határozza meg.

135. §, 138. §

A magasabb vezetők közül a főigazgató illetménye – mind a vármegyei intézménynél, mind a városi intézménynél – az orvosi bértábla legmagasabb fizetési fokozatához igazodik. A módosítás szerint az egyéb magasabb vezetők (orvos igazgató, gazdasági igazgató, ápolási igazgató) illetménye is az orvosi-, illetve szakdolgozói bértáblához igazodik.

A módosítás célja az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló magasabb vezetők illetményének megállapítására vonatkozó szabályok módosítása annak érdekében, hogy olyan illetményrendszert állapítson meg, amely keretében a vezetői illetménynek legyen olyan része, amely a nem megfelelő munkavégzés esetén a vezető által szabadon módosítható, ezzel érezhető anyagi vonzata legyen az esetleges mulasztásoknak.

Ennek érdekében az új szabályozás alapján az egészségügyi szolgáltató egyéb magasabb vezetőjének (orvos igazgató, gazdasági igazgató, ápolási igazgató) illetményét úgy kell megállapítani, hogy el kell, hogy érje az Eszjtv. 1. melléklet szerinti legmagasabb fizetési fokozathoz meghatározott összeget és nem haladhatja meg a Kormány rendeletében meghatározott összeget, ennek hiányában a legmagasabb fizetési fokozathoz az Eszjtv. 1. mellékletben meghatározott összeg százhúsz százalékát.

A fentiek mellett végrehajtási rendelet fogja tartalmazni az egyes vezetői juttatásokat, amelyeket – a főigazgatóhoz hasonló módon – az alapvető munkáltatói jogkör gyakorlója egyoldalúan állapít meg és módosíthat.

A módosítás indoka az, hogy a jelenlegi bértábla alapján a Kormány által korábban megállapított magasabb vezetői illetményeket az érintettek besorolás szerinti bére jelentősen megközelítette, illetve gyakran meghaladta, így a vezetői elismerésre vagy az esetlegesen alacsony színvonalú vezetői tevékenység miatti fizetéscsökkentésre a jelenlegi bérrendszer nem ad érdemi mozgásteret.

A módosítás a vezetői juttatás rugalmassága, illetve a magasabb vezető alapilletménye tekintetében az (Eszjtv. alkalmazását vállaló) egyházi fenntartású és a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány fenntartású intézményekre is kiterjed.

137. §

Annak érdekében, hogy ne érje hátrány azt a munkavállalót, aki CT-MRI vizsgálatot végző magánszolgáltatótól kerül egészségügyi szolgálati jogviszonyba, a módosítás előírja, hogy az illetményét úgy kell megállapítani, hogy elérje a korábbi munkáltatójánál – a feltételeknek már nem megfelelő egészségügyi szolgáltatónál – a foglalkoztatási jogviszonyának utolsó három hónapjában kapott munkabérének havi átlagát.

Az egészségügyi szolgálati jogviszony hatálya alá kerülő CT-MRI vizsgálatot végző egészségügyi dolgozók illetményének meghatározása tekintetében szükséges elkülöníteni az orvosi és a szakdolgozói bértábla hatálya alá tartozó foglalkoztatottakat.

Az orvosi bértábla hatálya alá tartozó foglalkoztatott esetében az Eszjtv. 8. § (3a) bekezdése lehetőséget biztosít az illetmény felső határának korlátja alóli mentesülésre. Az erről való döntést a jogszabály az egészségügyért felelős miniszter hatáskörébe utalja.

A szakdolgozói bértábla hatálya alá tartozó foglalkoztatottak esetében elsődlegesen az új bértábla szerinti sávok adta mozgástér ad lehetőséget a korábbi munkabérhez igazodó besorolásra. Ezen túlmenően – a sáv felső határát meghaladó korábbi munkabér (alapbér) esetén – munkáltatói döntésen alapuló juttatás [Eszjtv. 8. § (6) bekezdés] formájában nyílik lehetőség a bértábla szerint adható illetmény és a megelőző bér szerinti különbözet megfizetésére.

A javaslat lehetőséget teremt arra is, hogy a dolgozók – ha korábban teljesítménybérben volt a munkabérük megállapítva – az Eszjtv. szerinti jogviszonyban is teljesítménybért kaphassanak.

140-149.§

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének elhalasztásáról és az ahhoz kapcsolódó törvények módosításáról rendelkezik.

150-155.§

A törvényjavaslat alapján az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság egyes feladatai világosabb körülhatárolást kapnak, ezzel megkönnyítve az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról és a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében az Európai Bizottság kérésére elfogadott egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLIV. törvény jobb alkalmazhatóságát.

A törvényjavaslat alapján az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság audithatósági feladatköre kiterjedne a 2021–2027 programozási időszakban a jelenlegi kilenc uniós pénzügyi alap és eszköz mellett az Előcsatlakozási Támogatási Eszközre (IPA III) is.

A törvényjavaslat pontosítja az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság feladatainak meghatározását mind az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz ("CEF"), mind az interregionális programok tekintetében.

A törvényjavaslat továbbá egyszerűsíti az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság vizsgálatvezetőjének az ellenőrzés megkezdéséhez kapcsolódó teendőire vonatkozó szabályozást.

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság feladatellátásának eredményességét javítja az az új szabály, amely lehetővé teszi az intézkedési tervben foglaltak időarányos teljesítéséről történő soron kívüli tájékoztatás kérését.

156-158.§

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének elhalasztásához kapcsolódó módosításokról rendelkezik.

159-160.§

A kiberbiztonsági tanúsításról és a kiberbiztonsági felügyeletről szóló 2023. évi XXIII. törvény 22. § (6) bekezdése hatálybalépésének módosításáról szóló rendelkezés.

2024. október 18-án lépne hatályba a kiberbiztonsági tanúsításról és a kiberbiztonsági felügyeletről szóló 2023. évi XXIII. törvény azon szakasza, amely az az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvényt módosította volna. Ez nem szükséges, mert a jelen javaslat a módosított részt új tartalommal megállapítja.

161-162. §, 164-165. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének elhalasztásához kapcsolódó módosításokról rendelkezik.

166. §

A módosítás célja a vendégbefektető által vállalt befektetés teljesítésére vonatkozó szabályok pontosítása.

167-170. §, 172. §, 174. §

A módosítás egyik célja, hogy miniszteri rendelet helyett a Kormány rendeletben határozza meg azon harmadik országok listáját, ahonnan harmadik országbeli állampolgár Magyarországon foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel vagy vendégmunkás-tartózkodási engedéllyel foglalkoztatható.

A módosítás másik célja, hogy a Kormány rendeletben határozza meg azon harmadik országok listáját, ahonnan harmadik országbeli állampolgár Magyarországon Nemzeti Kártyával foglalkoztatható.

171.§

A módosítás célja a vendégbefektetői vízum visszavonására vonatkozó szabályok pontosítása.

173.§

A módosítás célja átmeneti rendelkezés rögzítése a belföldről történő tartózkodási engedély kérelmezése céljából.

175-176.§

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény hatálybalépésének elhalasztásához kapcsolódó törvény-módosításokról rendelkezik.

177-178.§

A 45. §-hoz kapcsolódó, jogrendszerbeli koherenciát biztosító rendelkezések.

179. §

Technikai jellegű szövegpontosítás.

180-184. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény hatálybalépésének elhalasztásához kapcsolódó törvény-módosításokról rendelkezik.

185.§

Veszélyhelyzeti rendelet hatályon kívül helyezése a 113–115. §-ban foglaltakhoz kapcsolódóan.

Végső előterjesztői indokolás a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Magyarország Alaptörvénye deklarálja, hogy "Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést."

Az Országgyűlés 2021. június 15-én elfogadta a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvényt, amely számos területen tett lépéseket a gyermekek védelme érdekében. A megkezdett munkát folytatva e javaslat tovább szigorítja a pedofil bűncselekményt elkövetőkre vonatkozó büntetőjogi szabályokat. A gyermekek sérelmére szexuális bűncselekményt elkövetők tetteinek jogkövetkezménye ugyanolyan súlyú kell, hogy legyen, mint az elkövető által az áldozatnak okozott sérelem. Az ilyen cselekmények a gyermekek testi és lelki fejlődésében örökre nyomot hagynak, ezért a javaslat értelmében a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények nem évülnek el, az ilyen bűncselekmények elkövetőit nem lehet feltételes szabadságra bocsátani, nem lehet reintegrációs őrizetbe helyezni, valamint soha nem kaphatnak erkölcsi bizonyítványt.

A javaslat a gyermekvédelmi rendszer működésének ellenőrzését elősegítő intézkedéseket vezet be, emellett szigorúbb alkalmazási feltételeknek (pszichológiai alkalmassági vizsgálat, kifogástalan életvitel ellenőrzése és megbízhatósági vizsgálat) kell megfelelniük a gyermekvédelmi intézmények vezetőinek, valamint szakmai munkakörben foglalkoztatottjainak. A javaslat a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok felelősségéhez mérten állapítja meg a gyermek veszélyeztetettségének észlelése esetén a jelzési kötelezettség elmulasztásához fűződő szankciót. Ezen felül a javaslat a gyermekvédelmi rendszer keretein belül nevelt és gondozott gyermekek, fiatal felnőttek, valamint a velük foglalkozók helyzetének javítását, könnyítését tartalmazó, továbbá a gyermekek jogainak érvényre juttatását elősegítő intézkedéseket is tartalmaz.

A javaslat értelmében szigorodnak az egyre népszerűbbé váló gyermektáborokra vonatkozó foglalkoztatási feltételek. Továbbá a javaslat reagál az internethasználat elterjedésével a gyermekekre leselkedő veszélyekre és kihívásokra. A jövőben nem lehet olyan iskolás gyermek az országban, aki nem tudja hová forduljon segítségért abban az esetben, ha internetes zaklatás áldozatává vált. A javaslat nyomán egyszerűbbé válik a kiskorúak személyiségi jogait sértő, a cyberbullying kategóriáját is kimerítő tartalmak jelentése és azok eltávolítása. A javaslat olyan intézkedéseket vezet be, amelyek segítik a szülőket és a gyermekeket az egészségtudatosság növelésében, továbbá a gyermekek, fiatal felnőttek kulturális és sportolási tevékenységére figyelemmel is eszközöl módosításokat.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1-2.§

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény gyermektáboroztatásra vonatkozó szabályai kiegészülnek a táboroztatás szervezőjére, lebonyolítójára, valamint a táboroztatásban közreműködőre vonatkozó foglalkoztatási feltételekkel. Jelentős érdek fűződik ugyanis ahhoz, hogy a gyermekek felügyeletét csak olyan személy végezze, aki hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja, hogy kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt nem szerepel a bűntettesek nyilvántartásában, nem áll büntetőeljárás, foglalkozástól eltiltás vagy kényszergyógykezelés hatálya alatt. A javaslat értelmében a táboroztatás szervezésében, lebonyolításában közreműködő gyermekeknek nem kell erkölcsi bizonyítványt bemutatniuk. Azok, akik kötelesek erkölcsi bizonyítvány bemutatására, az államtól ingyenesen, elektronikus úton megigényelhetik. A javaslat továbbá miniszteri rendeleti szintű végrehajtási szabály megalkotására ad felhatalmazást annak érdekében, hogy egyértelműen meghatározható legyen a táboroztatás közreműködőjének minősülő személyek köre.

3-4. §

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján a "rendőrség", mint jogi szakszó nem egyezik meg annak köznyelvi fogalmával, hanem egy olyan gyűjtőfogalom, mely négy elemből áll: az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervből (ORFK), a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervből (Nemzeti Védelmi Szolgálat, NVSZ), a terrorizmust elhárító szervből (TEK), és az idegenrendészeti szervből (OIF). Ezek négyen, egymástól elkülönült feladat-, és hatáskörrel, de együttesen alkotják a "rendőrség"-et. A négy szerv közül a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv, azaz az NVSZ az, mely a "védett állomány" vonatkozásában végzi azok ellenőrzését. Ehhez az NVSZ-nek több eszköze van: megbízhatósági vizsgálat, bűnmegelőzési és felderítési hatáskör és a kifogástalan életvitel ellenőrzése.

A javaslat az NVSZ valamennyi, fent jelzett eszközének alkalmazását terjeszti ki az állami, egyházi és nem állami gyermekotthont működtető intézmény, a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, valamint a javítóintézet által szakmai munkakörben foglalkoztatott személyre. Ez megvalósulna egyrészt azzal, hogy ez a személyi kör bekerül a "védett állomány" körébe, ami megnyitja az utat a megbízhatósági vizsgálat elvégzésére. Az NVSZ hatáskörébe tartozó bűncselekményekhez kötődő bűnmegelőzési és felderítési hatáskör is érvényesülne ezzel a személyi körrel kapcsolatban. Az új hatáskörök és bevezetendő pszichológiai vizsgálat a kifogástalan életvitel ellenőrzéssel együtt alkalmas lehet arra, hogy olyan információkról szerezzen az NVSZ tudomást, amelyek alapján hatékonyan megelőzhetőek, megszakíthatóak és felderíthetőek az ilyen típusú, a gyermekek érdekeit sértő bűncselekmények.

A foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésének, illetve fenntartásának feltétele lesz a kifogástalan életvitel követelményének való megfelelés, melyet az NVSZ ellenőriz a törvényben meghatározott eszközökkel.

A megbízhatósági vizsgálat lehetősége a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok örökbefogadási tanácsadó és pszichológus munkakörben foglalkoztatottjainak, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenységre működési engedéllyel rendelkező közhasznú szervezetek foglalkoztatottjainak körére is kiterjesztésre kerülne.

5. §, 7. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a gyermekek jogainak érvényre juttatását célozza. A javaslat bővíti a gyermeki jogok körét és kimondja, hogy a gyermeknek joga van ahhoz, hogy tudatos és felelősségteljes internet- és médiahasználatot biztosító nevelésben, oktatásban és képzésben részesüljön, amely többek között segíti őt a zaklatás internetes formáival szembeni fellépésben.

A módosítás másrészt pontosítja a gyermekek kötelezettségeit, hangsúlyozva, hogy a gyermek nem csak a saját testi, lelki egészségét veszélyeztető magatartástól vagy azt károsító életmód gyakorlásától kell, hogy tartózkodjék, hanem a többi gyermek tekintetében is ugyanezen kötelezettségek terhelik. A módosítás továbbá a gyermeki kötelezettségek körét új elemmel, a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása során a többi gyermek emberi méltóságának tiszteletben tartásával bővíti ki. A javaslat hangsúlyozza a gyermekek azon kötelezettségét is, hogy egymással és másokkal szemben is kötelesek felelősen viselkedni.

6. §

A különböző rendezvényeken, színházakban, mozikban felhangzó nagy hangteljesítményszinttel kisugárzott elektroakusztikus jelek hosszútávon is mérhető, végleges halláskárosodással veszélyeztetik a gyermekeket. A zajterhelés okozta halláskárosodás nem gyógyítható, csupán javítható hallókészülékkel. A túl magas hangerő befolyásolja a kognitív teljesítményt, figyelemzavart, tanulási nehézségeket és magatartási problémákat is okozhat. A javaslat fő célja, hogy megóvja a gyermekeket a hosszú távú halláskárosodástól és annak egyéb következményeitől. A Gyvt. a gyermeki jogok körében rögzíti, hogy a gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások ellen védelemben részesüljön.

A javaslat ennek érdekében a megelőzés és figyelemfelhívás jegyében a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter feladataként rögzíti a gyermekeket érő elektroakusztikus zaj egészségkárosító hatásait mérséklő és a zajforrások által kiváltott hatásokkal szembeni védekezéssel kapcsolatos tudatosságot elősegítő tájékoztató, edukációs kampányok kezdeményezését.

8. §, 16. §

A törvényjavaslat az állami, egyházi és nem állami gyermekotthont működtető intézmény, a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, valamint a javítóintézet (továbbiakban együtt: gyermekvédelmi intézmények) vezetője, valamint szakmai munkakörben foglalkoztatottja (a továbbiakban együtt: foglalkoztatott) tekintetében pszichológiai vizsgálatot és kifogástalan életvitel ellenőrzést ír elő. A pszichológiai alkalmassági vizsgálat az állami, nem állami (civil) és egyházi fenntartású gyermekvédelmi intézmények foglalkoztatottjai tekintetében a belügyminiszter által jóváhagyott pszichológiai alkalmasságvizsgálati szakmai protokoll alapján történik. Szintén a belügyminiszter határozza meg a gyermekvédelmi intézményvezetőktől elvárt vezetői kompetenciákat.

A minősítést pszichológus határozza meg személyiségtesztek, intelligenciatesztek, figyelemvizsgálatok, kompetenciavizsgálatok, ezek kombinációi, valamint egyéb kiegészítő vizsgálatok elvégzésével. A javaslat értelmében a pszichológiai alkalmassági vizsgálat eredménye differenciáltan kerül meghatározásra, annak érdekében, hogy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személyek alkalmatlanságuk esetén azonnali hatállyal, végkielégítés nélkül elbocsátásra kerüljenek, azonban ne kerüljenek ki a foglalkoztatotti körből automatikusan azok, akik megfelelő munkáltatói intézkedésekkel alkalmassá tehetők a továbbfoglalkoztatásra. Utóbbi körbe értelemszerűen csak azok kerülhetnek, akik veszélyt a gyermekekre nézve nem jelentenek. Esetükben bevezetésre kerül a korlátozottan alkalmas minősítés, amelynek megállapításával egyidejűleg a vizsgálatot végző szerv a foglalkoztatás körülményeivel kapcsolatban feltételeket fogalmaz meg. Korlátozottan alkalmas pszichológiai minősítés esetén a munkáltató dönti el, hogy megszünteti-e az érintett foglalkoztatási jogviszonyát a rendes felmentés, illetve felmondás szabályai szerint, felmentési, illetve felmondási idő és végkielégítés biztosításával, vagy – a feltételek betartása mellett – a továbbfoglalkoztatása mellett dönt. A javaslat rögzíti, hogy a pszichológiai alkalmassági vizsgálat esetén mely adatok kezelésére kerül sor.

Az alkalmasság további feltétele a kifogástalan életvitel. A pályázó életvitelét a foglalkoztatását megelőzően ellenőrizni kell, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott életvitelét a foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállásának időtartama alatt évente legfeljebb egy alkalommal soron kívül ellenőrizni lehet. Soron

kívüli ellenőrzésére akkor kerül sor, ha a munkáltatói jogkör gyakorlójának tudomására jutott információkból a kifogásolható életvitelre alapos okkal lehet következtetni. A javaslat a kifogástalan életvitel ellenőrzésével kapcsolatos garanciákat és adatkezelési szabályokat is rögzíti. A javaslat egyértelművé teszi, hogy a gyermekvédelmi foglalkoztatottak kifogástalan életvitel-ellenőrzését a Nemzeti Védelmi Szolgálat a Kormány rendeletében a kifogástalan életvitel-ellenőrzés végrehajtására vonatkozóan megállapított szabályok szerint végzi el.

A javaslat szigorú jogkövetkezményt állapít meg: abban az esetben, ha a jogviszonyban álló nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének, jogviszonyát azonnali hatállyal meg kell szüntetni, végkielégítésre pedig – a jogszabályi felételek hiányában – nem lesz jogosult.

A hatályos szabályozás gyermekbántalmazás esetén a működtető tekintetében ír elő értesítési, megkeresési kötelezettséget egyrészt a gyámhatóság, másrészt a gyermekvédelmi gyám és a területi gyermekvédelmi szolgálat felé. Indokolt a hatályos törvényi rendelkezések kiegészítése a gyermekvédelmi gyám, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, valamint a gyermekjogi képviselő tekintetében fennálló értesítési kötelezettség előírásával a nevelőszülőt foglalkoztató nevelőszülői hálózat működését engedélyező szerv felé a gyermek bántalmazása esetén, ezáltal hatékonyabbá válhat a bántalmazó nevelőszülők ellen folytatott belső és külső vizsgálatok nyomon követése, szükség esetén intézkedés lefolytatása.

9. §

A javaslat lehetővé teszi a gyermek teljes körű ellátásához kapcsolódó törvényes képviselői feladatoknak a gyermek gondozási helyét jelentő nevelőszülő mellett a gyermekotthon általi ellátását. A módosítást a gyermekvédelmi gyámság bevezetésétől eltelt évek tapasztalatai, a gyermek teljes körű ellátásának biztosítása és a gyermekvédelmi szakemberek közötti munkamegosztás hatékonyabbá tétele indokolja. A gyermekotthon "felhatalmazása" a Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott ügyek tekintetében a gyámi feladatok ellátására rugalmasságot biztosít és csökkenti az adminisztratív terheket azáltal, hogy nem névre szólóan bízza meg az egyes gyámi feladatok ellátásával, hanem az intézmény feladatai bővülnek annak érdekében, hogy a gyermek teljes körű ellátásához kapcsolódó törvényes képviselői feladatok elláthatóak legyenek a gondozási hely által, ha annak feltételei fennállnak. Ha a gyámhatóság a gyermekotthont rendelte ki gyámként egyes gyámi feladatok ellátására a gyermekotthonban elhelyezett gyermek számára, akkor a gyermekotthon nevében olyan személy járhat el, akivel szemben nem áll fenn a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) meghatározott kizáró ok és személyében is alkalmas a gyámi feladatok ellátására. Így például érvényesülnie kell a Ptk. 4:228. §-ában foglalt követelménynek, amely szerint a gyámrendelés során az ítélőképessége birtokában lévő kiskorú gyermek véleményét – korára, érettségére tekintettel – megfelelő súllyal figyelembe kell venni. Nem rendelhető továbbá a tizennegyedik életévét betöltött gyermek gyámjául az, aki ellen a gyermek alapos okból, kifejezetten tiltakozik.

A más gondozási helyen nevelkedő gyermek esetében továbbra is a gyermekvédelmi gyám látja el valamennyi gyámi feladatot.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a gyermekvédelmi gyám mindazon ügyekben ellátja a gyermek törvényes képviseletét, amelyekben nem a nevelőszülő vagy a gyermekotthon jár el a gyámhatóság kirendelő határozata alapján. Osztott gyámság estén a törvényes képviselői feladatok megoszlanak a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő vagy a gyermekotthon között.

10. §, 13. §, 58. §, 65. §

A gyermekotthonokban, nevelőszülőnél élő gyermek engedély nélküli távolléte súlyos problémát jelent. A szökött gyermekek azért tudnak akár hónapokig is távol lenni, mert vannak, akik számukra szállást, étkezést, gondozást nyújtanak. Ezek a felnőttek az eltartásért egyes esetekben szexuális szolgáltatást kérnek a kiskorútól vagy kábítószer fogyasztásra, esetleg terjesztésére bírják őket. Jelenleg csak akkor lehet ezekkel a személyekkel szemben fellépni, ha bizonyítani lehet, hogy mindezt titokban, a gyermeket bújtatva, elrejtve teszik, vagy ha már súlyosabb bűncselekmény (gyermekprostitúció, új pszichoaktív anyaggal visszaélés) is megvalósul. A javaslat új szabálysértési tényállás megalkotására tesz javaslatot, amely a gyermek befogadásának jelzésére vonatkozó kötelezettség megszegését szankcionálja. A tényállás szerinti szabálysértést azt követi el, aki a Gyvt. 17. § új (3b) bekezdésében meghatározott, a gyermek befogadásával kapcsolatos jelzési kötelezettséget megszegi. Jelenleg nincs olyan büntetőjogi vagy szabálysértési tényállás, amely azt a személyt szankcionálná, aki a gyermekotthonból, nevelőszülőtől engedély nélkül eltávozott gyermeket – a gyermek nevelőszülője,

a gyermekvédelmi gyám hozzájárulása nélkül – úgy fogad be, hogy a befogadástól számított 24 órán belül nem él jelzéssel a törvényben megjelölt valamely intézmény vagy szerv irányába.

A Gyvt. jelzési kötelezettséget ír elő a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok részére. E jelzési kötelezettség célja, hogy a gyermekvédelem értesüljön a gyermeket esetlegesen veszélyeztető okokról, körülményekről. A módosítás célja, hogy a gyermekek védelme érdekében szükséges információk eljussanak a megfelelő hatóságokhoz, hogy a legsúlyosabb veszélyeztetettségre utaló körülmények ne maradjanak rejtve. Ezért a módosítás hangsúlyozottan a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok kötelezettségévé teszi a látókörükbe tartozó gyermekeket érintő, kiemelt veszélyeztető okra utaló körülményekről a hatóságok tájékoztatását. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a jelzési vagy együttműködési kötelezettség elmulasztásának következménye valamennyi gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagra tekintettel egységes.

Gyermek nem kerülhet, illetve nem maradhat veszélyeztetett helyzetben, ezért a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) új tényállás kerül megalkotásra, amely a gyermekek veszélyeztetettségével kapcsolatos kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény jelzésére vonatkozó kötelezettség megszegését szankcionálja.

11. §, 35. §

A javaslat a rászoruló, jövedelmi küszöb alatt élő családok gyermekeinek járó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító jövedelmi értékhatár emelésére irányul az alábbiak szerint:

- alapesetben a jelenlegi, a szociális vetítési alap összegének 165%-ában meghatározott jövedelmi küszöb a szociális vetítési alap 225%-ára emelkedik;
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermek, a tartósan beteg, súlyos fogyatékos gyermek és a nagykorú gyermek esetén az ellátás összege a jelenlegi, a szociális vetítési alap összegének 180%-ában meghatározott jövedelmi küszöb a szociális vetítési alap 245%-ára emelkedik.

A módosítás célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi ellátórendszerből ne szoruljanak ki az enyhe jövedelem emelkedéssel érintett, de továbbra is anyagilag rászoruló családok. Pár ezer forintos jövedelem emelkedés ugyanis több tízezer forintos szociális és gyermekvédelmi ellátástól való elesést eredményezhet. A módosítás másik eleme, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság jövedelemvizsgálata esetén az árvaellátás figyelmen kívül hagyásra kerüljön. Az árvaellátás legkisebb összegének 2022. január 1-jei 100%-os emelése miatt kiesik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak közül a kizárólag családi pótlékkal és árvaellátással rendelkező gyermek is. Az egyik ellátás emelése rendszerszinten a másik rászorultsági jellegű ellátás elvesztését eredményezte, melynek korrigálása szükséges. A rendelkezésekhez kapcsolódó átmeneti szabály biztosítja, hogy a kedvező rendelkezéseket már a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kelljen.

Fentieken túlmenően a javaslat egyéb átmeneti rendelkezéseket is rögzít, melyek közül kiemelendő, hogy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottat a munkáltató e törvény hatálybalépését követő tíz napon belül hívja fel a kifogástalan életvitel ellenőrzéséhez szükséges nyilatkozatok benyújtására. Az érintettnek a felhívástól számított harminc napon belül be kell nyújtani a nyilatkozatokat. Amennyiben ez elmarad, akkor az érintett foglalkoztatási jogviszonyát meg kell szüntetni. Tekintettel azonban arra, hogy a nyilatkozat kitöltésében bármilyen oknál fogva a foglalkoztatott vagy a hozzátartozója akadályozva lehet (pl. hosszabb kórházi tartózkodás, külföldi távollét), a javaslat lehetőséget teremt arra, hogy a foglalkoztatott igazolja, hogy a nyilatkozat kitöltése elháríthatatlan akadályba ütközött, és ebben az egy esetben hosszabb határidő álljon rendelkezésre a nyilatkozat kitöltéséhez.

12.§

A Ptk. 4:207. §-a lehetővé teszi, hogy a bíróság gyermektartásdíjat megállapító ítéletében úgy rendelkezzen, hogy a tartásdíj évente, a következő év február 1. napjától a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésének mértékével – külön intézkedés nélkül – módosuljon. Az inflációkövető gyermektartásdíj-megállapítások esetét a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése esetköreiben is indokolt megjeleníteni annak érdekében, hogy a jogalkalmazók számára egyértelmű legyen a szabályozás. A módosítás előírja továbbá, hogy az ily módon megelőlegezett tartásdíj összegét évente felül kell vizsgálni és az infláció mértékével korrigált,

megemelt összeget kell továbbfolyósítani, a Gyvt.-ben a gyermektartásdíj megelőlegezett összege maximumára meghatározott korláton belül (gyermekenként a minimálbér 30%-a).

14. §

A jelenleg hatályos szabályozás szerint a lakóhelyéről önkényesen eltávozott, ellátás és felügyelet nélkül maradt gyermek átmeneti gondozásban, illetve gyermekotthonban helyezhető el. Figyelemmel a nevelőszülői ellátás területi lefedettségi adataira, indokolt megteremteni annak a lehetőségét, hogy a gyermek ideiglenes gondozásra történő befogadására az intézményvezető jóváhagyásával a nevelőszülő háztartásában is lehetősség legyen, különösen a 12 éven aluli gyermekek esetén.

15.§

A működtető fogalma a hatósági eljárásokban indokolatlan fogalmi használati zavart okozott, továbbá az alkalmazásának okai már nem állnak fenn, ezért a javaslat kivezeti a Gyvt.-ből a működtető fogalmát. A nevelőszülői hálózat alapítására vonatkozó szakmai szabályok változása okán – 10 fő helyett 20 főre emelkedik a nevelőszülői hálózat alakításának létszámszabálya – a nevelőszülői hálózatban teljes munkaidőben foglalkoztatandó személyek száma 3 főre emelkedik, így az alapfogalomból eredően a nevelőszülői hálózat intézménynek minősül.

17.§

A Ptk.-nak az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvénnyel 2020. március 1. napján hatályba lépett módosítása értelmében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a bíróság polgári nem peres eljárásban rendeli el. Ugyanezen időponttól hatályos a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény módosítása, amely a bíróság kötelező feladataként szabályozza a gyámhatóság megkeresését a gyermek védelmében szükséges intézkedések megtétele érdekében, ha megállapítja a kapcsolattartás teljesítésének önhibából történő elmaradását.

Ha a bíróság a kapcsolattartás végrehajtására irányuló nemperes eljárásban megállapítja a gyermeket gondozó és egyben kapcsolattartás biztosítására kötelezett szülő felróható magatartását a kapcsolattartás elmaradásában, azzal közvetetten kifejezésre juttatja a gyermek veszélyeztetettségét. Az ilyen jellegű veszélyeztetettség védelembe vételt megalapozó, jelen módosítással megteremtett szabályozásának több célja van:

- feltárni a gondozó szülő és a gyermek részéről a kapcsolattartást akadályozó körülményeket annak tisztázása érdekében, hogy milyen eszközökkel lehet a kapcsolattartás teljesítését elősegíteni vagy van-e olyan körülmény, amely a kapcsolattartás megváltoztatását, a jogosult jogának korlátozását, a kapcsolattartás szünetelésének vagy megvonásának szükségességét indokolja,
- biztosítani a gyermek kapcsolattartáshoz való jogának érvényesülését, különélő szülőjével és annak családtagjaival való családi kapcsolatainak fenntartását,
- megakadályozni azon helyzet kialakulását, amikor a gyermeket a kapcsolattartás akadályozása, mint súlyos veszélyeztetettség okán kell a megszokott környezetéből – gondozó szülőjétől, iskolájából – kiemelni és a különélő szülőnél elhelyezni.

A védelembe vételt megalapozó, külön kiemelést érdemlő élethelyzet a gyermek gyermekvédelmi szakellátásban történő elhelyezésének megszüntetése. A Gyvt. a gyermek családból történő kiemelését és végső soron gyermekvédelmi szakellátásban való elhelyezését, egyidejűleg a szülők szülői felügyeleti jogának korlátozását a kiskorú súlyos veszélyeztetettsége fennállásához köti. Ha a gyermek súlyos veszélyeztetett helyzetbe került, azonban annak megszüntetését követően a gyermek a családba, a szülők felügyelete alá visszahelyezhető, mert veszélyeztetettsége más gyermekvédelmi eszközökkel is kezelhető, indokolt a kiskorú ellátásának folyamatos figyelemmel kísérése és ezzel a családból való újbóli kiemelésének megelőzése.

A két éven túli védelembe vétel esetén a család- és gyermekjóléti központ, valamint a gyámhatóság számára részletes, végrehajtási rendeletben rögzített eljárási szabályok kerülnek bevezetésre a védelembe vétel eredményességének előmozdítása, továbbá a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése érdekében.

18. §

A gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel, hiszen a gyermek kikerült a gondozásából súlyos veszélyeztetettsége miatt, azonnali intézkedést igénylő okból, a beutaló szerv döntése alapján. A módosítás kiegészíti e rendelkezést azzal, hogy a Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott ügyekben a szülői törvényes képviselői jog szintén szünetel a gyámhatóság döntésének eredményeként, ha megállapítható, hogy a szülőtől az ideiglenes hatályú elhelyezés oka alapján nem várható együttműködés e törvényes képviselői feladatok ellátásában.

Ilyen esetben akkor biztosítható e törvényes képviselői feladatok ellátása hatékonyan, ha a nevelőszülő vagy a gyermekotthon járhat el a gyermek gondozásához, neveléséhez kapcsolódó törvényes képviselői feladatok tekintetében gyámként

- a gyermek személyes okmányainak beszerzése érdekében,
- a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása és a gyermek tartózkodási engedélyének meghosszabbítása érdekében,
- a gyermeken végzendő egészségügyi beavatkozás elvégzése érdekében,
- a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai beíratásával, tanulói jogviszonyának létesítésével, megszüntetésével,
 valamint egyéni munkarendjének engedélyezésével kapcsolatos ügyekben.

Ezért a törvényes képviselet biztosítása érdekében – a gyermek teljes körű ellátásának biztosításával összefüggő ügyekben – elsősorban a gyermeket ideiglenesen befogadó nevelőszülő vagy gyermekotthon, másodsorban, ha az egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő vagy a gyermekotthon nem rendelhető ki, továbbá, ha a gyermeknek más gondozási helye van, a gyermekvédelmi gyám látja el a felsorolt ügyekben a gyermek törvényes képviseletét.

19.§

Ha a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére más beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor, akkor az elrendelésétől számított nyolc napon belül szükséges felhívnia a gyámhatóságnak a 87. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott ügyekben a törvényes képviselet ellátására a gyermeket ideiglenesen befogadó nevelőszülőt, gyermekotthont vagy a gyermekvédelmi gyámot.

20. §

A gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezést követően a szülői felügyelet megszüntetése iránt történő perindítás esetén egyidejűleg megállapítja a szülő szülői felügyeleti jogának szünetelését, továbbá gondoskodik a gyermekvédelmi gyám kirendeléséről és a gyermek törvényes képviseletének meghatározott ügyekben – a gyermek ideiglenes gondozási helyét biztosító – nevelőszülő vagy gyermekotthon által történő ellátásáról.

21-25.§

A gyámhatóság a nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg nem csak gyermekvédelmi gyámot és helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel a gyermek számára, hanem – a Gyvt. 85. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén – a nevelőszülő kirendelésén kívül lehetőség teremtődik a gyermekotthon kirendelésére is, az egyes gyámi feladatok ellátása érdekében. A törvényes képviselői feladatok ilyen módon történő megosztása a gyermek mindennapi ügyeinek [a Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott ügyeknek] a gyors és hatékony intézését szolgálja.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a gyermek gondozási helyének meghatározása során az eljárás eredményeként a gyámhatóságnak döntést kell hoznia a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám személyének kirendelése mellett arról is, hogy a gyermek gondozását, nevelését biztosító nevelőszülő vagy gyermekotthon egyes gyámi feladatokra gyámként kirendelhető-e.

A speciális szükségletű gyermekek emberkereskedelem áldozatává válásának megelőzése, valamint terápiás ellátása bizonyos helyzetekben csak személyi szabadságuk korlátozásával biztosítható. Fokozott biztonság biztosítása indokolt a már emberkereskedelem áldozatává vált gyermekek részére is az általános védelmi intézkedés keretében, illetve védett gyermekotthonokban. Védelmük elhelyezésük első napjától indokolt, vagyis már az ideiglenes hatályú elhelyezés időszaka alatt is, ez pedig csak a nevelési felügyelet elrendelésével biztosítható. A nevelési felügyelet

lehetőségének biztosítása már ez elhelyezés első napjától kezdődően, a szigorú garanciális szabályok érintetlenül hagyása mellett lehetővé teszi a mások és önmaguk által veszélyeztetett gyermekek védelmét és terápiás ellátását.

A speciális gyermekotthonban elhelyezett gyermek személyi szabadságának korlátozására – szigorú garanciális szabályok mellett – csak abból a célból kerülhet sor, hogy a gyermek részt tudjon venni a gyermekotthonban folyó terápiás munkában. A személyi szabadságot két időtartamban lehet korlátozni: 48 óráig vagy 48 órát meghaladóan. (Az időtartam azonban ez utóbbi esetében sem haladhatja meg a két hónapot.) A 48 órát meg nem haladó korlátozást a gyermekotthon vezető rendelheti el, a 48 órát meghaladó korlátozást (nevelési felügyeletet) csak a gyámhivatal. Az ellátási tapasztalatok szerint van olyan gyermek, aki a speciális gyermekotthoni elhelyezésének

- kezdő időpontjától, egészségi vagy pszichés állapotának zavara következtében olyan magatartást tanúsít, amely saját vagy mások életére, testi épségére jelentős veszélyt jelenthet vagy közvetlen és súlyos veszélyt jelent, és a veszélyhelyzet kizárólag a gyermek 48 órát meghaladó időtartamban zárt körülmények között biztosított teljes körű ellátásával, kivizsgálásával és terápiájával hárítható el;
- kezdő időpontját követően azonnal vagy rövid időn belül eltávozik a gondozási helyéről, így nem tud részt venni a gyermekotthonban folyó terápiás munkában. Az engedély nélküli eltávozás kiküszöbölése és így a terápiás munka lehetővé tétele érdekében indokolt a nevelési felügyeletet a speciális gyermekotthoni ellátás első napjától elrendelni.

Amennyiben a szakértői bizottság a vizsgálatok során a fenti két kockázat valamelyikét vagy mindegyikét azonosítja, a szakértői véleményben javaslatot tesz a nevelési felügyelet elrendelésére és annak időtartamára. A gyámhatóság az elrendelésről csak a gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménybe foglalt javaslata alapján dönthet. Az elrendelés nem kötelező, ugyanakkor mind az elrendelést, mind annak mellőzését indokolni szükséges. Az elrendelésnél továbbra is maradéktalanul érvényesek a szigorú garanciális szabályok.

26. §

Ha ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezték el a gyermeket, a gyermek részére akkor kerül sor a gyermekvédelmi gyám kirendelésére, ha a Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti ügyekben a törvényes képviseletének ellátására nem rendelhető ki gyámként a gyermeket ideiglenesen befogadó nevelőszülő vagy gyermekotthon, vagy ha a gyámhatóság pert indított a szülői felügyelet megszüntetése iránt. A gyermekvédelmi gyám gyámsága alatt álló gyermek részére a gyámhatóság az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelheti a nevelőszülőt vagy a gyermekotthont. Ennek feltétele, hogy a nevelőszülő vagy a fenntartója hozzájárulásával a gyermekotthon a gyámságot vállalja. A gyermekotthon nevében az egyes gyámi feladatokat a gyermekotthon vezetője láthatja el, a gyámhatóság külön intézkedése nélkül, továbbá a gyermekotthon vezetője által kijelölt, a gyermekotthonban szakmai munkakörben foglalkoztatott személy jogosult a törvényes képviselet ellátására, akinek meg kell felelnie a gyámmal szemben támasztott követelményeknek. Így érvényesülnie kell például a Ptk. 4:228. §-ában foglalt követelménynek is, amely szerint a tizennegyedik életévét betöltött gyermek gyámjául az, aki ellen a gyermek alapos okból, kifejezetten tiltakozik, nem rendelhető ki.

A gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermekek ellátásának rendszeres figyelemmel kísérése, törvényes képviseletük biztosítása, ügyeik intézése, gondozási helyükön való meglátogatása és velük a rendszeres kapcsolattartás fenntartása érdekében a Gyvt. meghatározott létszámhoz – 30 fő – köti az egy gyermekvédelmi gyám által ellátható gyermekek számát, mert ilyen leterheltség mellett érvényesülhet maradéktalanul a gyermekek érdekeinek megfelelő feladatellátás. A cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett gondnokoltak törvényes képviseletét, vagyonkezelését és a kiskorúakhoz hasonlóan, ügyeik intézését, ellátásuk szervezését végző hivatásos gondnokok vonatkozásában a törvény ugyancsak 30 főben, jogszabályban meghatározott esetben vagy foglalkoztatási körben pedig 35 és 45 főben maximalizálja a létszámot, ezen esetben is a gondnokoltak jogainak a védelme érdekében. A jelenlegi szabályozási környezet lehetővé teszi a gyermekvédelmi gyámi és a hivatásos gondnoki, hivatásos támogatói tevékenység egyidejű ellátását úgy, hogy a gyakorlatban a munkáltatói jogkör gyakorlója számára nem követhető nyomon, hogy egy személy a többes jogviszonyból eredően milyen leterheltséggel látja el feladatát. A kettős foglalkoztatás tilalmának megszüntetésére ugyanakkor indokolt hosszabb időszakot (2025. június 30.) biztosítani átmeneti rendelkezés formájában annak érdekében, hogy a kormányhivatalok a kieső hivatásos gondnokok személyét pótolhassák, az ehhez kapcsolódó hatósági intézkedéseket pedig el tudják végezni.

27.§

A gyermekvédelmi gyám – az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének megismerése után – kezdeményezheti a gyámhatóságnál egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő kirendelését, ha a nevelőszülő már legalább két éve nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll, vagyis elegendő gyakorlatot szerzett ahhoz, hogy reálisan tudja értékelni, mit jelent a törvényes képviselői feladatok vállalása. A gyermekotthon egyes gyámi feladatokra történő kirendelésének feltétele, hogy – fenntartója hozzájárulásával – a gyermekotthon vállalja a gyermek törvényes képviseletének ellátását. Az osztott gyámság létrejöttének minden esetben feltétele, hogy nincs folyamatban eljárás a nevelésbe vétel megszüntetésére, és a gyermek nem örökbefogadható, mert ezekben az esetekben a törvényes képviselői feladatok megosztása az ügyek elhúzódásához vezethet, ami ellentétes a gyermek érdekével.

A gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése esetén a gyámhatóság hivatalból is kirendelheti a nevelőszülőt vagy a gyermekotthont egyes gyámi feladatok ellátására. Ilyenkor tehát nem szükséges a gyermekvédelmi gyám kezdeményezése, mert az ügy jellege miatt gyorsan kell dönteni, azonban a feltételek meglétét a gyámhatóságnak ilyen esetekben is vizsgálni kell.

28. §

A gyermekvédelemben élő gyermekek és fiatal felnőttek (utógondozói ellátottak) piacképes pályaválasztása, valamint munkaerőpiaci foglalkoztatottságának növelése érdekében, 2023-ban elindított Apponyi Franciska Jövőműhely Program egyik célcsoportja a 18. életévüket betöltött utógondozói ellátott fiatal felnőttek. A program alapvető célja, hogy tanulmányaik befejeztével munkalehetőséget biztosítson a fiatal felnőttek számára és a munkavégzésért pedig rendszeres jövedelmet, amely viszont minimálbér esetén is meghaladja a jelenlegi szabályozás szerinti jövedelemhatárt (a szociális vetítési alap háromszorosát), amely alatt még jogosultak utógondozói ellátásra. Amennyiben a szabályozás módosítására nem kerülne sor, a fiatalok kiesnek az utógondozói ellátásból és az Apponyi Franciska Jövőműhely Programból. Az Apponyi Franciska Jövőműhely Program további célkitűzése, hogy az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek számára segítséget nyújtson a jövedelem beosztására, az előtakarékosságra, pénzügyi tudatosság kialakítására.

A Gyvt. szerint a fiatal felnőtt utógondozói ellátásra akkor jogosult, ha létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

E jogcímek körében a fiatal felnőtt önálló létfenntartása – jövedelmi alapon – akkor nem biztosított, ha a havi jövedelme a szociális vetítési alap összegének háromszorosát (85.500 Ft) nem haladja meg. A jogosultsági feltétel összege a szabályozás hatálybalépése óta ennek megfelelően változatlanul 85.500 Ft. Az Apponyi programban való részvételre, valamint a tanulmányaik mellett munkát vállaló utógondozottakra tekintettel indokolt, hogy a létfenntartásukat önállóan biztosítani nem tudó utógondozói ellátottak jogosultsági jövedelemhatára a kötelező legkisebb munkabér járulékokkal csökkentett összege 150%-ának figyelembevételével kerüljön szabályozásra.

29. §

A javaslat arra irányul, hogy az ágazati irányítást ellátó miniszter a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermek, fiatal felnőtt és a munkaerőpiaci szereplők közötti kapcsolatfelvétel biztosítása, a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermek, fiatal felnőtt számára a személyiségének, érdeklődési körének, képességeinek és végzettségének legmegfelelőbb foglalkoztató kiválasztásának támogatása céljából kezelhesse a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek, fiatal felnőttek meghatározott adatait. A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek munkaerőpiacon való elhelyezkedését segítő Apponyi Franciska program folytatása érdekében szükséges a módosítás.

A gyermekvédelmi szakellátás és a javítóintézetek tekintetében a miniszterre, mint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterre kettős feladat hárul, egyrészt az ágazati irányítás körében gondoskodni a szolgáltatásnyújtást meghatározó, megfelelő jogszabályi környezet fenntartásáról, a változó igényekhez és körülményekhez igazodó jogszabály-módosítások előkészítéséről és végrehajtásáról, másrészt eleget kell tennie annak a fokozott társadalmi igénynek, hogy a jogi környezet és az ennek alapján kialakított szakmai közeg képes legyen a családjából kiemelt gyermek számára biztonságot, védelmet nyújtani.

Kiemelten fontos, hogy – a gyermekek érdekeit szem előtt tartva – a nevelőszülők és a gyermekotthonok tekintetében lehetőség legyen egyedi ügyek kivizsgálására, az esetleges hiányosságok vagy rossz gyakorlatok feltárására és azok jövőbeni elkerülése érdekében a szükséges intézkedések megtételére. Mindez indokolttá teszi a helyszíni, intézményre, szolgáltatásra kiterjedő ellenőrzés feladat- és hatáskörének a megteremtését az ágazati irányításért felelős miniszter számára is.

A miniszter komplex vizsgálati jogkörének megteremtésével lehetőség nyílik egy-egy gyermek vagy az őt ellátó személy, intézmény, valamint az engedélyező és ellenőrző hatóság tevékenységének teljes körű áttekintésére és mindezek alapján ágazatirányítói következtetések levonására és intézkedések megtételére. A miniszter vizsgálati jogköre nem érintené a kormányhivatalok ellenőrzési jogkörét.

30.§

A gyermekvédelmi szakellátás mint közfeladat az állam felelőssége, így az ellátórendszer átalakításával kapcsolatos fenntartói döntések végrehajtásáról az ágazati irányító miniszternek információkkal kell rendelkeznie, különösen a mögöttes helytállási kötelezettségre figyelemmel.

31-32.§

Pontosításra kerül a nevelőszülőnek jelentkező személy, a nevelőszülő és a nevelőszülővel egy háztartásban élő személyek adatainak kezelésére jogosult szervek és személyek köre. A nevelőszülő feladatellátásra való alkalmasságának megállapítása, felkészítése és felülvizsgálata során a nevelőszülői hálózat szakemberei, a működést engedélyező hatóság adatkezelési jogosultságának pontosítása szükséges, mivel a nevelőszülő háztartásában élő személyek bizonyos személyes adatainak kezelése nélkülözhetetlen a gyermek biztonságos ellátása körülményeinek feltérképezése során.

33.§

A gyermekvédelmi szakellátásban a nem állami fenntartók szerepvállalásának megnövekedése miatt indokolttá vált az új szolgáltató, intézmény, hálózat létesítésének feltételeként előírni a finanszírozási rendszerbe történő befogadást.

34. §

A rendelkezés felhatalmazást ad a kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmények meghatározására.

Felhatalmazó rendelkezések kerülnek továbbá beépítésre a pszichológiai alkalmassági vizsgálat és a kifogástalan életvitel ellenőrzés végrehajtási szabályaival összefüggésben.

36. §

A Gyvt. kiegészül a kifogástalan életvitel ellenőrzésével összefüggő adatokat, valamint nyilatkozatokat tartalmazó mellékletekkel.

37.§

A rendelkezés a szövegcserés módosításokat tartalmazza. Ezek közül kiemelendő az általános védelmi intézkedéssel speciális gyermekotthonba – a gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményének hiányában – történő elhelyezés időtartamának meghosszabbítása 60 napról 90 napra.

A speciális gyermekotthonokban olyan gyermekeket lehet elhelyezni, akik súlyos pszichés, disszociális tüneteket mutatnak, vagy pszichoaktív szert használnak vagy emberkereskedelem feltételezett áldozatai. Az elhelyezéshez a fővárosi, vármegyei gyermekvédelmi szakértői bizottság vagy az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye szükséges. A hatályos szabályozás szerint maximum 60 napra lehet elhelyezni olyan gyermeket speciális gyermekotthonban, akivel kapcsolatban a gyermekvédelmi szakértői bizottság nem adott szakvéleményt, de a rendőrség általános védelmi intézkedése alá került. Általános védelmi intézkedést a rendőrség a szexuális szolgáltatásra felajánlkozó gyermekek tekintetében alkalmaz. A gyermekvédelmi törvény terminológiájában ők számítanak az emberkereskedelem feltételezett áldozatainak [Gyvt. 53. § (2) bekezdés b) pont bd) alpont]. A javaslat

szerint a szakértői bizottság véleménye nélkül 60 napnál hosszabb időre, 90 napra is el lehetne helyezni a gyermeket a speciális gyermekotthonban a gyermek terápiás megsegítésének támogatása érdekében.

A gyermek családi jogállásának rendezésével összefüggő anyakönyvi eljárások lefolytatása érdekében szükséges és indokolt továbbá a Gyermekeink védelmében megnevezésű informatikai rendszerben tárolt, a módosuló rendelkezés szerinti adatok megismerhetőségének biztosítása az anyakönyvvezető számára.

38. §

E rendelkezés a hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza. Ezek közül kiemelendő a Gyvt. 7. § (2) bekezdés a) pontjának hatályon kívül helyezése. E rendelkezés rögzíti jelenleg, hogy a tizenkét év alatti gyermek befogadó szülőnél történő elhelyezésétől el lehet tekinteni, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek befogadó szülőnél történő elhelyezése nem áll a gyermek érdekében, vagy arra állapota miatt nincs lehetőség. A Fogyatékossággal Élő Személyek Jogainak Bizottsága a Fogyatékossággal Élő Személyek Jogairól szóló Egyezmény Fakultatív Jegyzőkönyvének 6. cikke alapján végzett, Magyarországot érintő vizsgálatáról szóló, 2020 szeptemberétől nyilvános jelentésében ajánlást tett arra, hogy kerüljön hatályon kívül helyezésre azon Gyvt. rendelkezés, amely a fogyatékossággal élő gyermekek fogyatékosság alapján történő intézményi elhelyezéséről szól. A módosítással még nagyobb hangsúlyt kap a családjából kiemelt gyermek számára a családot pótló, családias környezetben történő elhelyezés elsődlegessége.

Hatályát veszti a Gyvt. 15. § (9a) és (9b) bekezdése is. Ezen rendelkezések beépülnek az alkalmassági vizsgálatoknak a – javaslat szerinti – szabályaiba.

Hatályon kívül helyezésre kerül továbbá a Gyvt. 66/H. § (6) bekezdése, amelynek értelmében a kollégiumi elhelyezés időszakára a nevelőszülőnek nem jár az elhelyezett gyermekek száma szerinti kiegészítő díj és a gyermek ellátási szükséglete szerinti többletdíj, csak az alapdíj. Eközben a kollégiumban elhelyezett gyermekkel a nevelőszülő továbbra is foglalkozni jogosult és köteles is egyben. Ezért indokolatlan és a nevelőszülők által kezdetektől fogva sérelmezett megoldás a díjazás elvonása.

39. §

A javaslat 16 évről 25 évre emeli a korhatárt, amely alatt a könyvtár használója mentesül a beiratkozási díj megfizetése alól.

40. §

A módosítás értelmében a vármegyei hatókörű városi múzeum és városi könyvtár, valamint a közművelődési szakmai szolgáltató szervezet kiemelt figyelmet fordít a gyermekotthonokban élő gyermekek kulturális alapellátásának előmozdítására. A feladat vármegyei és országos koordinációjában a kultúrstratégiai intézmények működnek közre.

41.§

A szórakoztató célú elektronikus eszközök – ide értve különösen a telefon, zenelejátszó eszközök, számítógépek – fej- vagy fülhallgatói által nem megfelelő hangnyomásszinten közvetített zaj ugyanolyan káros hatással lehet a gyermekek hallására, mint a nagy hangerejű elektroakusztikus hangosítással megtartott rendezvények. A javaslat hangnyomásszinttől függetlenül minden szórakoztató célú elektronikus eszközökhöz csatlakoztatható, zajszint kibocsátására alkalmas fej- vagy fülhallgató forgalmazója részére előírja, hogy köteles az értékesítés során a vásárló részére miniszteri rendeletben meghatározott tartalmú hallásvédelmi tájékoztatót átadni. A javaslat célja, hogy megóvja a gyermekeket attól, hogy a túlzott hangerőhatású zajok kárt tegyenek a hallásukban.

42. §

Felhatalmazó rendelkezés a fej- vagy fülhallgató értékesítése során mellékelendő hallásvédelmi tájékoztató tartalmának meghatározásával összefüggésben.

43.§

A módosítás nyomán egyszerűbbé válik a kiskorúak személyiségi jogait sértő, a cyberbullying kategóriáját is kimerítő tartalmak jelentése és azok eltávolítása. A javasolt módosítás alapján a kiskorú törvényes képviselője számára (korlátozottan cselekvőképes kiskorú esetében a kiskorú számára is) lehetővé válik, hogy ne kelljen teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalni a kiskorú jogait sértő tartalom eltávolítására irányuló, az adott szolgáltatóhoz benyújtott kérelmet. A jövőben elegendő lesz a kiskorú, illetve törvényes képviselője eljárása esetén a kérelmező személyazonosságának azonosítására alkalmas elektronikus úton felhívni a szolgáltatót a sértő tartalom eltávolítására.

44. §

A javaslat a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) számára előírja olyan programok, tájékoztató kampányok szervezését, amelyek segítik a kiskorúakat és szüleiket az internetes bántalmakkal (zaklatással), visszaélésekkel és jogsértésekkel szembeni fellépésben.

45. §, 47. §, 49. §

A javaslat szerint a sportról szóló 2004. évi I. törvény olyan foglalkoztatási feltétellel egészül ki, amely a gyermekek védelme érdekében már más jogterületeken bevezetésre került az elmúlt években. Így az a sportszakember, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött sportoló versenyre való felkészítésére irányuló edzői tevékenységet végez vagy végezne – mégha azt megbízási jogviszony keretében is látja el –, meg kell felelnie a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 44/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak.

46. §

A javaslat a gyermekek védelme érdekében olyan edukációs, szemléletformáló módszer bevezetésének törvényi alapját teremti meg az erre vonatkozó oktatási modulokban, hogy a sportszakember, mint példakép álljon a tanítványai előtt, olyan személyként, akinek magatartása jó mintául szolgálhat a gyermekek számára. Ennek érdekében a javaslat a szakszövetségek alapvető feladatai között képzés biztosítását írja elő a gyermekekkel foglalkozó edzők és lehetőségként más sportszakemberek számára.

48. §

A sport fizikai és mentális egészségre gyakorolt jótékony hatásainak szélesebb körű kiaknázása érdekében nevesítésre kerül a gyermekjőléti és gyermekvédelmi intézményekben elhelyezettek, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek sportolásának előmozdítása. Ennek érdekében a javaslat előírja, hogy a Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség a sportszövetségekkel együttműködve a gyermekotthonokban élő gyermekek, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek sportolását, sporteseményen való részvételét, egészséges életmódra nevelését előmozdítja, programokkal segíti, ezzel növelve a gyermekek sportolási kedvét és pályaválasztási motivációt kínálva jó példák, példaképek bevonásával.

50. §

A javaslat célja, hogy a Gyvt. hatálya alá tartozó gyermekotthonban élő gyermekek kulturális ellátásának szempontját az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény célrendszerébe ágyazza. A javaslat a gyermekotthonokban élő gyermekek szabadidejének hasznos eltöltését, a művészeti élmény személyiségformáló hatása, illetve a művészetpedagógia érzelmi intelligenciát erősítő hatása révén kívánja elősegíteni. A módosítás értelmében – a törvény céljaival összhangban – külön is nevesítésre kerül a gyermekotthonokban élő gyermekek kulturális ellátása, amely a jövőben, mint kiemelt művészeti cél jelenhet meg a pályázati támogatások rendszerében.

51-54.§

A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény 2022. február 1-jével új adattovábbítási formát iktatott a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal

szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvénybe (a továbbiakban: Bnytv.), ezáltal lehetővé vált a jogosultak számára a gyermekeket sértő nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekményt elkövető személyekre vonatkozó egyes bűnügyi személyes adatok megismerése. Annak érdekében, hogy az adattovábbítás minél szélesebb körben valósulhasson meg, a javaslat a tagállami ítéletek nyilvántartásba vételekor "előszűrési" kötelezettséget ír elő a bűnügyi nyilvántartó szerv számára.

Annak a magyar állampolgárnak az adatait, akinek bűnösségét az Európai Unió más tagállamának bírósága, illetve az Egyesült Királyság bírósága jogerősen megállapította, a tagállami ítéletek nyilvántartásában kell nyilvántartani. A bűnügyi nyilvántartásból származó információk államok közötti cseréje elektronikus úton, az ECRIS-en keresztül történik.

A Bnytv. 33/B. §-a alapján a bűnügyi nyilvántartó szerv a tagállami ítélet nyilvántartásba vételekor jelenleg is végez összehasonlító-ellenőrző tevékenységet annak érdekében, hogy megvizsgálja, az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény 111/C. § (1) bekezdésében meghatározottak alapján lehet-e helye a tagállami ítélet esetében az ügyészség útján megfeleltetési eljárás kezdeményezésének.

Ezt kiegészítve a javaslat módosítja a megfeleltetési eljárás kezdeményezésére vonatkozó szabályokat, hogy a magyar bíróságok által elítélt személyek mellett azon magyar állampolgárok adatai is megismerhetővé váljanak, akikkel szemben az Európai Unió más tagállamában vagy az Egyesült Királyságban hoztak hasonló bűncselekmény elkövetése miatt bűnösséget megállapító jogerős ítéletet.

A megfeleltetést követően a gyermekeket sértő nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekményt elkövető személyekre vonatkozó egyes bűnügyi személyes adatok között szerepel az elítélt arcképmása is. A javasolt módosítás ezen arcképmások megszerzését szolgálja, ezzel lehetőséget biztosítva a bűnügyi nyilvántartó szerv számára, hogy ha a bűnügyi nyilvántartási rendszerben az érintettről nem található arcképmás, azt a személyiadatés lakcímnyilvántartásból átvehesse.

A javaslat átmeneti szabálya szerint a tagállami ítéletek ellenőrzését a hatálybalépést követően beérkező ítéletek vonatkozásában kell elvégezni, míg a már nyilvántartásban szereplő, 2018. január 1. után beérkezett tagállami ítéletek ellenőrzését a bűnügyi nyilvántartó hatóság a hatálybalépést követő egy éves határidővel végzi el. Az ezt megelőzően nyilvántartásba került papír alapú ítéletek manuális átvizsgálására későbbi időpontban kerül majd sor.

55-56.§

A módosítás előírja a kiskorúak fokozott védelmét a médiában való bemutatás során, valamint elrendeli a Médiatanács számára, hogy készítsen ajánlást a kiskorút szerepeltető olyan műsorszám esetén alkalmazandó követelményekről, amelynek meghatározó témája bűncselekmény, megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévők bemutatása. A javaslat célja ezzel, hogy a megjelölt, elsősorban érzékeny kérdéseket, traumákat, személyes, nehéz helyzeteket bemutató műsorszámokban a Médiatanács útmutatást adjon ahhoz, hogy a gyermekek megszólaltatása, szerepeltetése a szereplők traumatizálása, sérülése nélkül, egészséges testi, lelki, erkölcsi és szellemi fejlődésük szem előtt tartásával történjen.

57. §, 86. §

Az elmúlt évtizedben rohamosan nőtt az internetet használó fiatalok száma. Egyre többen, egyre fiatalabbak vannak jelen az interneten, használják a közösségi médiát, képeket és videókat osztanak meg magukról, egymásról, szabadidejük jelentős részét is a virtuális térben töltik. Azonban az internethasználat elterjedésével nem csak új lehetőségek nyíltak, hanem számos új veszély is fenyegeti a fiatalokat. Ilyen az internetes zaklatás, amely során az érintett bántó, sértő, megalázó, adott esetben szexuális tartalmú üzeneteket, képet, videót kap, illetve gyakori a képmással való visszaélés is. Működnek továbbá olyan, bárki számára elérhető internetes oldalak, fórumok, amelyeken szexuális jellegű megjegyzéseket tesznek kiskorúakra, vagy szexuális tartalmú beszélgetést kezdeményeznek velük.

Ezen rendkívül ártalmas fenyegetésekkel szemben a legtöbb kiskorú védtelennek érezheti magát, nem tudják kihez fordulhatnak, ha internetes zaklatás áldozativá válnak, továbbá az online térben való jártasság hiányában gyakran szüleik, tanáraik sem ismerik pontosan milyen lehetőségeik vannak.

Az NMHH éppen ebből a célból működtet internetes tájékoztató és segítségnyújtó szolgálatot, ahol akár névvel, akár anonim módon bejelenthetők a zaklató, káros tartalmak. Az NMHH a bejelentés tartalmától függően vagy lépéseket tesz a káros, kifogásolt tartalmak eltávolítása érdekében, vagy továbbítja a bejelentést az illetékes hatósághoz, bűnüldöző szervhez. A javaslat a gyermekek, szüleik és tanáraik tájékoztatása érdekében rögzíti, hogy a szolgálat elérhetőségének megismerését minden köznevelési és szakképző intézménynek biztosítania kell.

59.§

Technikai jellegű módosítás.

60.§

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek a gyermekek fokozottabb védelme érdekében szükséges módosításáról szóló 2014. évi LXV. törvény, valamint a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény jelentősen szigorított a kiskorúak sérelmére elkövetett a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények elévülési szabályain. A szigorítások ellenére továbbra is előfordul, hogy gyermekek szexuális abúzus áldozataivá válnak, és amíg van egy gyermek is, aki ennek ki van téve, aki ezt elszenvedni kénytelen, indokolt az elévülési szabályok további szigorítása azáltal, hogy a nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekmények esetében eltörlésre kerül az a korlát, hogy kizárólag az ötévi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő, kiskorú sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények nem évülnek el. A módosítás a pedofil jellegű szexuális bűncselekmények elévülésének kizárására irányul.

61.§

A hatályos szabályozás értelmében nem bocsátható feltételes szabadságra az elítélt, ha tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére, nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték. A törvényjavaslat ezt tovább szigorítja, és valamennyi – nem csak a nyolcévi vagy annál súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett – szexuális bűncselekményre kiterjeszti ezt a szabályt.

62. §

A javaslat célja, hogy a pedofil bűncselekmények elkövetői ne mentesülhessenek tetteik következményei alól, és a gyermekektől való távoltartásuk biztosított legyen. A módosítás a tizennyolc éven aluliak sérelmére elkövetett pedofil jellegű szexuális bűncselekmények elkövetői esetében kizárja a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesülés lehetőségét, azaz az ilyen személyek örökre büntetett előéletűek maradnak. A javaslat az igazán súlyos, azaz az öt évet meghaladó tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltek esetében mondja ki, hogy soha nem mentesülhetnek a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. Az Alaptörvény értelmében minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, és ennek érdekében Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket. A gyermekek jogainak védelme elsőbbséget élvez az elkövetők társadalomba való visszailleszkedésének elősegítéséhez képest. Igazán elrettentő, a bűnelkövetéstől való visszatartó erőt az jelent, ha az elkövetők a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények elkövetésekor tudatában vannak annak, hogy tetteik következményei alól soha nem mentesülhetnek, miként az ilyen cselekmények a gyermekek érzelmi, testi és lelki fejlődésében is örökre nyomot hagynak.

63. §, 66. §, 71-73. §, 78-79. §, 81-83. §, 84. §, 85. §

Magyarország Alaptörvényének tizenharmadik módosítása az Alaptörvény 9. cikkét egészíti ki egy új (8) bekezdéssel. Eszerint sarkalatos törvény határozza meg azon, a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmények körét, amelyek tekintetében a köztársasági elnök egyéni kegyelmezési jogát nem gyakorolhatja. Ehhez igazodóan szükséges a Btk.-ban, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben (a továbbiakban: Be.), valamint a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényben a sarkalatos rendelkezések megállapítása. A módosítás emellett a kegyelmi

eljárás törvényi szabályaiból kiveszi a miniszteri ellenjegyzés jogintézményét, szintén összhangban Magyarország Alaptörvényének tizenharmadik módosításával.

64. §

A módosító javaslat kiterjeszti a kitiltás alkalmazásának a lehetőségét a Btk. XIX. Fejezetében meghatározott valamennyi, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény tekintetében.

67.§

A Ptk. módosítása a szülői felügyeleti jog részjogosítványának, a törvényes képviselői jognak meghatározott ügyekben való szüneteléséről rendelkezik. A Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)–c) pontja felsorolja azokat az ügyeket, amelyekben – osztott gyámság esetén – eljárhat a gyermeket ideiglenesen befogadó, így a gyermek gondozását, nevelését biztosító nevelőszülő vagy gyermekotthon, ha a gyámhatóság kirendelte az egyes gyámi feladatok ellátására. Ha az egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő vagy a gyermekotthon nem rendelhető ki, továbbá, ha a gyermeknek más gondozási helye van, a gyermekvédelmi gyám látja el a felsorolt ügyekben a gyermek törvényes képviseletét. A törvényes képviselői jog szünetelésének feltétele annak megállapítása, hogy a szülőtől az ideiglenes hatályú elhelyezés oka alapján nem várható együttműködés e törvényes képviselői feladatok ellátásában. A gyámhatóság döntése elősegíti, hogy a gyermek hozzájusson a számára szükséges egészségügyi ellátáshoz és oktatáshoz, valamint rendelkezzen az ezekhez elengedhetetlen személyes iratokkal.

68. §

A gyermekotthon által az egyes gyámi feladatok ellátásának feltétele a gyermekvédelmi gyám általi kezdeményezés és a gyámság vállalása mellett a fenntartó hozzájárulása, ami garanciát jelent arra, hogy a gyermek törvényes képviseletének ellátása a Gyvt. 87. § (1) bekezdésének a)–c) pontjában rögzített ügyek tekintetében biztosított lesz, mert annak személyi és tárgyi feltételei is rendelkezésre állnak. A gyermekotthon nevében az egyes gyámi feladatokat a gyermekotthon vezetője, vagy az általa kijelölt, a gyermekotthonban szakmai munkakörben foglalkoztatott személy láthatja el, akinek meg kell felelnie a gyámmal szemben támasztott követelményeknek. Így érvényesülnie kell például a Ptk. 4:228. §-ában foglalt követelménynek is, amely szerint a tizennegyedik életévét betöltött gyermek gyámjául nem rendelhető ki az, aki ellen a gyermek alapos okból, kifejezetten tiltakozik.

Ez garanciát jelent arra, hogy az egyes gyámi feladatokat a gyámság viselésére alkalmas személy lássa el, mert a Gyvt. 10/A. §-a részletesen meghatározza a gyermekotthon vezetőjére és szakmai munkakörben foglalkoztatott szakemberére is vonatkozó foglalkoztatási tilalmakat, feltételeket.

69.§

A rendelkezés a Ptk. 4:186. § (4) bekezdésének módosításához kapcsolódó átmeneti rendelkezést tartalmazza.

70.§

A rendelkezés a Ptk. 4:231. § (2a) bekezdéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezést tartalmazza.

74. §

A módosítással a jövőben nemcsak a személy elleni erőszakos bűnelkövetők, hanem azon elítéltek esetében is kizárt lesz a reintegrációs őrizet lehetősége, akik tizennyolcadik életévet be nem töltött sértett sérelmére szexuális bűncselekményt követtek el.

75. §

A módosítás arra irányul, hogy ne csak bemeneti, hanem kimeneti követelmény is legyen a visszaesési kockázat felmérése azon elítéltek esetében, akik tizennyolcadik életévet be nem töltött sértett sérelmére szexuális bűncselekményt követtek el.

76.§

Ha az elítéltet személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítélték el, és a sértett kérte az értesítését, akkor a BVOP a szabadulás időpontja előtt egy hónappal tájékoztatja a sértettet, aki nyilatkozatot tehet, amelyben előadhatja az elítélt feltételes szabadságra bocsátásával kapcsolatos álláspontját. A sértettnek továbbá lehetősége lesz az elítélttel szemben távoltartást kérni, amely a sértett hozzátartozóira is kiterjeszthető.

77.§

Átmeneti rendelkezések.

80. §

Az áldozatok számára a traumát első körben maga a bűncselekmény okozza, azonban annak a büntetőeljárás során történő ismételt átélése ugyancsak nagy lelki megterhelést jelenthet, hiszen a hatóságok előtt az érintettnek újra el kell mondania, fel kell idéznie a történteket. Ezért az életkoruknál fogva különösen sérülékenynek tekinthető gyermekek tekintetében fokozott odafigyelésre van szükség annak érdekében, hogy a büntetőeljárás során elszenvedett másodlagos viktimizácó elkerülhető legyen.

A Be. egyik legfontosabb célkitűzése volt egy olyan eljárásjogi szabályrendszer kialakítása, amely a bűncselekmények áldozatává vált gyermekek "mindenek felett álló érdekét" szem előtt tartva, számukra különleges bánásmódot biztosít. A Be. legutóbbi módosításának egyik súlyponti újítása, hogy erősíti az igazságszolgáltatás és a gyermekvédelem együttműködését az eljárási cselekmények során.

Az új módszer eredeti célja és központi eleme, hogy a gyermeknek lehetőség szerint csak egy alkalommal kelljen a traumáról beszélnie és a meghallgatás során szerzett vallomás bizonyítékként felhasználható legyen a büntetőeljárásban. Emellett legalább ennyire lényeges elem, hogy a gyermek kihallgatására alapvetően nem a hatóság tagja, hanem egy speciális szaktudással rendelkező személy közreműködésével kerül sor. Hazánkban ennek alkalmazását a Be. 2021. január 1. napjától hatályos szabályai tették lehetővé. A szabályozás fontos eleme, hogy a speciális képzettségű személy közreműködésével végzett meghallgatás eljárási cselekménynek minősül, annak eredménye bizonyítékként felhasználható. Az eljárási cselekmények végrehajtása, azok eredményességének biztosítása ugyanakkor minden esetben az eljáró szervek feladata, felelőssége. Az eljárási cselekmény során a sértett a speciális képzettségű szakemberrel kerül közvetlen kapcsolatba, miközben az eljáró hatóságok tagjaival személyesen nem is találkozik. A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság tagja csak a szaktanácsadóval van telekommunikációs eszköz útján közvetlen kapcsolatban, őt irányítja, miközben az eljárási cselekménnyel érintett gyermekkel csupán közvetett módon, a szaktanácsadón keresztül kommunikál.

Az eljárási cselekményről egyidejű kép- és hangfelvétel készül, amely biztosítja, hogy az eljárásjogi szabályok alapján a gyermekkorú személy ilyen módon rögzített kihallgatása tanúvallomásként legyen felhasználható a bírósági eljárásban. Emellett a felvétel rögzítése azért is rendkívül fontos, mert a gyermek sok esetben nem szavakkal, hanem nonverbális kommunikációval "jelzi" a vele történteket.

A módszer büntetőeljárásba történő integrálásának legnagyobb előnye éppen az, hogy az eljárási cselekmény során a gyermek előtt nem egy "hivatalos személy", hanem a sajátos szükségleteit jobban ismerő szakember jelenik meg. Ebben az eljárási formában a szaktanácsadó nem csupán tolmácsolja az eljáró szerv kérdéseit, közléseit, hanem szakmai tudását felhasználva alakítja az eljárás menetét, és így éri el az eljáró szerv által meghatározott kérdések megválaszolását.

A javaslat célja, hogy a nemi erkölcs elleni bűncselekmények tizennyolc éven aluli sértettjeit a bíróság is az előzőekben részletesen bemutatott speciális képzettségű szaktanácsadó közreműködésével hallgassa meg, ha a gyermek részvételével tartott eljárási cselekményre a nyomozás során már ebben a formában került sor. A javaslat szerinti eljárási rendben a gyermek számára a bírósági eljárásban is ugyanaz a "nem hivatalos személy" jelenhetne meg, ami jelentősen hozzájárulna a gyermek védelméhez és a vele való kíméletes bánásmód gyakorlatának fejlesztéséhez.

A javaslat alapján e törvényi rendelkezéstől abban az esetben lehet eltérni, ha a gyermek sajátos szükségletei, személyes jellemzői vagy más fontos ok ezt indokolja. Indokolt ugyanis a sértett személyes körülményeire figyelemmel kivételt engedni, mert nem zárható ki, hogy a kötelező módszertan előírása éppen a gyermek számára

lenne hátrányosabb, terhesebb. Ilyen eset fordulhat elő, ha például a sértett új lakóhelyéről a speciális meghallgató szoba rendkívül távol van, a sértett külföldre költözött, az egészségi állapota, tanulmányi kötelezettsége miatt az eljárási cselekmény ilyen módon történő lefolytatása vagy el sem végezhető, vagy az a sértett számára indokolatlan megterhelést eredményezne. A javaslat ugyanakkor ebben az esetben is kötelezettségként írja elő, hogy a sértett kíméletét, illetve védelmét – más a Be.-ben meghatározott szabályok, illetve módszerek alkalmazásával – kell biztosítani.

87. §

Hatályba léptető rendelkezések.

88. §

Sarkalatossági záradék.	
-------------------------	--

Végső előterjesztői indokolás

a magyar fogyasztók és vállalkozások érdekében történő fellépésről szóló 2024. évi XXXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az elmúlt két évtizedben az internet és a közösségi média használatának a széleskörű terjedésével újfajta kereskedelmi, értékesítési, üzleti modellek jöttek létre. A fogyasztók és a vállalkozások közé digitális szolgáltatók ékelődtek be, melyek a fogyasztókból és az árujukat, szolgáltatásukat kínáló vállalkozásokból hatalmas hálózatokat hoztak létre.

Ezek nagy népszerűségnek örvendenek, mivel a digitális szolgáltatók platformjukon, honlapjukon általában a fogyasztók számára könnyen összehasonlítható módon mutatják be a vállalkozások ajánlatait, szolgáltatásait, termékeit. A fogyasztók szempontjából nyilvánvaló előny, hogy a teljes választékot bemutató platformokon a sok szempont alapján ki tudják választani az igényeiknek leginkább megfelelő ajánlatot, össze tudják hasonlítani az árakat, el tudják olvasni az értékeléseket, így lecsökken annak az esélye, hogy becsapják a fogyasztókat.

A vállalkozások számára is vannak jelentős előnyei, hiszen alacsony költséggel nagyon széles fogyasztói réteghez juthat el egy-egy cég és többoldalú, ellenőrzött szolgáltatást nyújthatnak nagyszámú végfelhasználónak, mert a hálózat segítségével sokkal több fogyasztóval vannak összekötve, mint korábban. Marketing stratégia nélkül is magasabb számú lehetséges fogyasztó ismeri meg a termék árát, a szolgáltatásának a minőségét. Elsősorban a kis- és középvállalkozások profitálnak ebből, hiszen jellemzően keveset költenek reklámra és így komoly kihívást jelentett mindig is számukra a szélesebb fogyasztói kör elérése.

Ennek az üzleti modellnek a hátránya éppen abból fakad, ami az előnye is: a digitális szolgáltatók hálózatának hatalmas mérete. Ezen a területen ugyanis az a tendencia, hogy a fogyasztók a nagyobb hálózatok felé orientálódnak, nem férnek meg a piacon egymás mellett az ugyanarra fókuszáló szolgáltatók, előbb-utóbb az egyik jobban kiemelkedik és szinte monopolizálja a piacot. Aki pedig nincsen rajta ezen a hálózaton, az a vállalkozás elveszíti a végfelhasználók tömegeinek az elérési lehetőségét.

A digitális szolgáltatók komoly piaci erővel rendelkeznek a velük szerződő vállalkozásokkal szemben, a fogyasztóvédelmi és egyéb jogszabályok pedig általában csak a végfelhasználó fogyasztókat védik, a szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat nem. A súlyos egyensúlyhiány gyakran tisztességtelen gyakorlatokat és szerződési feltételeket eredményez, aminek az árak, a minőség, a tisztességes verseny, a választási lehetőség és az innováció látja kárát. Jellemző módon a szolgáltatók a vállalkozásokkal kötött szerződéshez olyan általános szerződési feltételeket csatolnak, melyek indokolatlanul kedvezőbb pozícióba hozzák a digitális szolgáltatót. Aki pedig nem fogadná el a tisztességtelen szerződési feltételt, az előtt nincsen valós lehetőség, mert jelentős versenyhátrányba kerülhet azáltal, ha nem szerepel az online szálláshely-közvetítő kínálatában, platformján.

A globális digitális szolgáltatók esetében visszatérő problémát okoz a panaszkezelés. Ugyan a fogyasztóvédelem egyre több szabállyal védi a vásárlókat és a szolgáltatások igénybe vevőit, de a külföldi székhelyű cégeknek a legtöbb esetben semmilyen kapcsolódása nincsen Magyarországhoz, ügyfélszolgálatuk mesterséges intelligencián alapul, a kapcsolattartás csak idegen nyelven lehetséges és szinte lehetetlen a panaszt orvosolni hivatott alkalmazottal beszélni.

A Javaslat célja a fogyasztók, valamint a vállalkozások számára magyarországi gazdasági tevékenységük védelme érdekében jogszabályi garanciák biztosítása az online szálláshely-közvetítőkkel szemben az elektronikus kereskedelem területén az Európai Unió vonatkozó szabályaival összhangban.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) 2. §-ában található értelmező rendelkezéseket egészíti ki az online szálláshely-közvetítő fogalmának a pontos meghatározásával.

A Javaslat értelmében online szálláshely-közvetítő alatt az olyan vállalkozást értjük, amely a szálláshely-szolgáltatók és a fogyasztók részére online nyújt kereskedelmi szolgáltatást azzal a céllal, hogy a szálláshely-szolgáltatók által nyújtott kínálatot a fogyasztók által támasztott szálláshely-kereslettel összekapcsolja, ami biztosítja a szálláshely-közvetítői tevékenység során az információnyújtás mellett a szálláshely-szolgáltatások értékesítését.

2. §

A Javaslat új 12/C. §-sal egészíti ki az Ekertv. szövegét, mely az online szálláshely-közvetítők működésével kapcsolatban állapít meg szabályokat. A módosítás az egységes jogalkalmazás érdekében előírja, hogy a szálláshely és a szálláshely-szolgáltatás fogalmak alatt a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben meghatározottakat kell érteni. Az Ekertv. alkalmazása során pedig szálláshely-szolgáltató a szálláshely-szolgáltatást végző magyarországi lakóhellyel rendelkező magánszemély és a magyarországi székhelyű vállalkozás.

Az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról szóló 2019. június 20-i (EU) 2019/1150 európai parlamenti és a tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2019/1150 EU Rendelet) is tartalmaz közvetlenül alkalmazandó szabályozást az üzleti felhasználók és az online közvetítő szolgáltatók közötti jogviszonyra vonatkozóan. A 2019/1150 EU Rendelet 11. cikk (1) bekezdése alapján az online közvetítő szolgáltatók belső rendszert biztosítanak az üzleti felhasználók panaszainak kezelésére, amelynek könnyen hozzáférhetőnek és díjmentesnek kell lennie az üzleti felhasználók számára, és biztosítania kell a panaszok észszerű időn belüli kezelését. A belső panaszkezelési rendszernek lehetővé kell tennie az üzleti felhasználók számára az érintett szolgáltatóhoz való közvetlen panaszbenyújtást az online közvetítő szolgáltatások nyújtásához közvetlenül kapcsolódó technológiai problémák, valamint a szóban forgó szolgáltató online közvetítő szolgáltatások nyújtásához közvetlenül kapcsolódó intézkedése vagy magatartása esetén.

A Javaslat előírja, hogy az online szálláshely-közvetítő magyar nyelvű, élőhangos ügyintézést lehetővé tevő telefonos vagy emberi közreműködéssel működő, elektronikus eléréssel rendelkező ügyfélszolgálatot és panaszkezelési mechanizmust működtet, ha a szolgáltatása Magyarországon legalább három vármegye területére irányul. Az online szálláshely-közvetítők belső panaszkezelési rendszere akkor lesz könnyen hozzáférhető és díjmentes, ha az magyar nyelvű, élőhangos ügyintézést lehetővé tevő telefonos vagy emberi közreműködéssel működő, elektronikus eléréssel rendelkező ügyfélszolgálatot és panaszkezelési mechanizmust jelent. A szálláshelyszolgáltatótól beérkezett panasz kivizsgálásának határideje akkor lesz észszerű, ha a panaszt az online szálláshelyközvetítő 30 napon belül érdemben megválaszolja. A Javaslat nincs ellentmondásban az uniós szabállyal azáltal, hogy egy szűkebb ágazat, az online szálláshely-közvetítők számára magyar nyelven is elérhető ügyfélszolgálat működtetését írja elő.

A Javaslat általánosságban megtiltja a tisztességtelen szerződési feltételek alkalmazását, illetve példálózóan felsorol hat különböző tartalmú szerződéses rendelkezést, amelyek alkalmazását kifejezetten tisztességtelennek tekinti a Javaslat.

a) a szálláshely-szolgáltató magyarországi közigazgatási hatósághoz fordulása jogának kizárása;

A Magyarország területén működő szálláshely-szolgáltató tevékenységére számos jogszabály vonatkozik, melyek végrehajtását közigazgatási hatóságok ellenőrzik. Annak kizárása, hogy a magyar vállalkozás a magyar hatóságokhoz forduljon, egyrészt jogszerűtlen, hiszen sok esetben például egy élelmiszerbiztonsági hiba esetén a vállalkozás kötelessége a hatóságokhoz fordulás, másrészt a jogbiztonságot is sérti, hiszen más, külföldi hatósághoz nem fordulhat, mivel azok nem járhatnak el egy magyarországi jogsértés esetén, ezért egy ilyen kötelezettség előírása sem szerepelhet jogszerűen az online szálláshely-közvetítő és a szálláshely-szolgáltató közötti szerződésben.

b) olyan fizetési határidő megállapítása az online szálláshely-közvetítő számára, amely határozatlan idejű vagy a teljesítéstől számított 45 napnál hosszabb;

Vannak olyan üzleti konstrukciók, mint például a szállásfoglalás, ahol a szolgáltatást igénybe vevő fizethet az online szálláshely-közvetítő felületén és fizethet közvetlenül a szálláshelyen is, akár készpénzben is. Mivel ilyenkor a szálláshelynek jutalékot kell fizetnie az online szálláshely-közvetítőnek, mindkét szerződő fél számára felmerülhet a másik irányába fizetési kötelezettség. Az egyik jelentős online szálláshely-közvetítő jelenleg is alkalmaz olyan ÁSZF-et, amely alapján a szálláshelynek 14 napon belül kell kifizetnie az online szálláshely-közvetítő jutalékát, míg ő "időről időre kiegyenlítheti a számlát" a szálláshely-szolgáltató irányába. Nyilvánvaló, hogy ez a bizonytalan megfogalmazás egy olyan tisztességtelen feltétel, amit a szálláshely-szolgáltatók érdekében nem szabad megengedni.

A Javaslat tisztességtelennek minősíti, ha nincsen határozottan megállapítva a fizetési határidő vagy az a teljesítéstől számított 45 napnál hosszabb időben van meghatározva, vagyis a hatálybalépést követően olyan ÁSZF rendelkezés lenne csak jogszerű, ami konkrétan meghatározna egy legfeljebb 45 napos időszakot, ami a teljesítés után, vagyis a szálláshely használatát követően állna az online szálláshely-közvetítő rendelkezésére, hogy a vendég által befizetett összegből továbbítsa a szálláshely felé az őt illető részt.

c) annak megtiltása vagy korlátozása, hogy a szálláshely-szolgáltató az online szálláshely-közvetítővel kötött szerződésben foglaltnál alacsonyabb áron kínálja a szálláshely szolgáltatását;

Jellemző szerződési feltétel az online platformot működtető szálláshely-közvetítőknél, hogy tiltják a szálláshely-szolgáltatók számára a saját honlapon vagy más közvetítői platformokon való megjelenést, szolgáltatásainak a hirdetését, elsősorban azt, hogy az online szálláshely-közvetítő platformján feltüntetett ár alatt kínálja a szálláshelyet. Ez egyértelműen egy versenykorlátozó szerződési kitétel, amely tisztességtelen feltételnek minősül.

d) kölcsönös fizetési kötelezettség esetén a szálláshely-szolgáltató számára fizetési biztosíték – különösen letét vagy más biztosíték, illetve késedelmi kamat – egyoldalú előírása;

Az online szálláshely-közvetítő és a szálláshely-szolgáltató közötti kapcsolat egyensúlyát billenti el, ha kölcsönös fizetési kötelezettségnél csak az egyik szerződő fél erősítheti meg követelései kielégítésének biztosítását. Egyes online szálláshely-közvetítők kötelezően előírják a szálláshely-szolgáltatók részére letét adását, ahonnan késedelmes teljesítés vagy jogvita esetén egyoldalúan ki tudja elégíteni a követelését, míg a szálláshely-szolgáltatóknak nincsen ilyen lehetőségük.

e) annak előírása, hogy az online szálláshely-közvetítő és a szálláshely-szolgáltató közötti elszámolási vita esetén a vitatott összeget a szálláshely-szolgáltatónak a vita lezárását megelőzően meg kell fizetnie az online szálláshely-közvetítő részére;

Ez a szerződési feltétel különösen kiszolgáltatott helyzetbe hozhatja a szálláshely-szolgáltatót. Ha elszámolási vagy bármilyen vita keletkezik a felek között, akkor a szálláshely-szolgáltatónak mindenképpen azonnal meg kell fizetnie az online szálláshely-közvetítő követelését, így az a jogvita, per vagy más eljárás lezárásáig az online szálláshely-közvetítőnél marad.

f) az online szálláshely-közvetítő felelősségének kizárása a szálláshely-szolgáltatóval szemben a szerződéses kötelezettségének teljesítéséhez az online szálláshely-közvetítő által bevont harmadik személy magatartásáért.

Az online szálláshely-közvetítők jellemzően a hálózat folyamatos fejlesztése és a terjeszkedés érdekében együttműködnek más online szálláshely-közvetítőkkel, digitális szolgáltatókkal, piaci szereplőkkel. Abban az esetben, hogy ha ez a harmadik személy a tevékenységével kárt okoz a szálláshely-szolgáltatónak, akkor

tisztességtelen, ha az online szálláshely-közvetítő teljesen mentesül a felelősség alól, hiszen a polgári jog szabályai szerint egyébként egyetemlegesen felelne az okozott kárért.

3.§

Hatásköri szabályokat állapít meg a javaslatban foglalt rendelkezések ellenőrzése tekintetében. Az ügyfélszolgálatra és panaszkezelési mechanizmusra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke jár el az internetes közvetítő szolgáltatások egyes szabályairól szóló 2023. évi CIV. törvény 7/A. alcímében foglalt eljárási szabályok szerint.

A tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén a Gazdasági Versenyhivatal jár el versenyfelügyeleti eljárásban azzal, hogy a jogsértésre vonatkozóan a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény IX. Fejezete szerinti bejelentésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

4. §

Európai Uniós jogi aktus végrehajtásához szükséges rendelkezés rögzítése.

5. §

Az Ekertv. 12/C. §-ának műszaki notifikációs bejelentése megtörténtéről szóló rendelkezés.

6. §

Hatályba léptető rendelkezés.

7.§

Műszaki notifikációs bejelentés megtörténtéről szóló rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás

a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről szóló 2024. évi XXXII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások tárában közzétételre kerül.

Örökségvédelem és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás, közérdek, fenntarthatóság. E négyes cél teljesülését szolgálja a törvényjavaslat, amely minden eddiginél hatékonyabb eszközt ad a magyar állam kezébe, hogy a nemzeti örökség kiemelt műemlékeit megőrizze és a következő nemzedékek számára is hozzáférhetővé tegye; valódi nemzeti terekké, amelyek emberöltőkön át a közösséget szolgálják, méghozzá a magántőke szigorúan ellenőrzött bevonása révén, fenntartható módon, takarékosan. A törvényjavaslat az állam tulajdonában álló, a kulturális örökségünk részét képező, meghatározott, a magyar adófizetők áldozatvállalásával megőrzött ingatlanok további fejlesztését és fenntartását új alapokra helyezi azáltal, hogy azok tulajdonjogának átruházását kivételesen lehetővé teszi a törvényjavaslatban meghatározott feltételekkel és garanciákkal.

Ha az állam a magánszféra bevonása mellett dönt, akkor azt a törvényjavaslat szerinti szigorú feltételekkel alkalmazható, különleges tulajdonba adási rezsim mentén teszi. A vagyonkezelés kapcsán a jelenleg hatályos általános vagyonkezelési szabályok állnak továbbra is rendelkezésre.

A törvényjavaslat szerinti, nemzeti vagyonba tartozó vagyonelemekkel való rendelkezés jogi feltételrendszer meghatározása érdekében, elsősorban az Alaptörvény 38. cikkéből fakadóan, a jogalkotó egyértelműen szabályozza, hogy tételesen felsorolva – ingatlanok esetében helyrajzi számokkal feltüntetve –, mely vagyontárgyak eshetnek a szabályozás tárgyi hatálya alá, mely szempontok szerint és ki szerezhet jogosultságot az azzal való rendelkezéshez, a jogviszony alatt milyen jogok illetik és kötelezettségek terhelik a jogviszonyban szereplő jogalanyokat, és a jogviszony megszűnését követően mi a nemzeti vagyon tárgyának sorsa.

A törvényjavaslat fontos célja, hogy növelje az érintett műemlékekkel való állami gazdálkodás hatékonyságát, de egyúttal erős jogi garanciákat is adjon Magyarország mai és jövendő polgárainak az érintett műemlékek kiszámítható jogviszonyait, valamint azok közcélú vagyonkezelésének, illetve szakszerű működtetésének hosszú távú biztosítását illetően – legyen szó akár az állami tulajdonból kikerülő, akár az annak keretei között maradó, egyaránt e törvény hatálya alá eső műemlékről.

A törvényjavaslat a nemzeti örökséget nem kisebbíti, hanem gyarapítja. Értékeit megőrzi, de e fontos közcél teljesítésében immár a magántőke részvételét is lehetővé teszi, ösztönzi és szigorúan szabályozza.

Együtt több nemzeti érték megőrzésére és gyarapításra vagyunk képesek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A törvényjavaslat célja, hogy a kulturális értékek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése mint közcélok megvalósulása érdekében az állam kivételesen magánjogi szereplőket vonhasson be, ha a kulturális örökség műemléki értéket képviselő elemének a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.), valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény által meghatározott módon történő működtetése, fenntartása, használata, felújítása, fenntartható fejlesztése és hasznosítása az állam által fenntartott intézményrendszer útján nem érhető el. A magánszféra bevonására bármely érintett ingatlan kapcsán kizárólag akkor kerülhet sor, ha a közérdeket szolgáló örökségvédelmi célok csak a törvényjavaslatban kialakított kivételes konstrukció mentén teljesülnek, ideértve a magas minőségű felújítás, a fenntartás, és a működtetés anyagi terheit is.

A jogalkotó a törvényjavaslatban meghatározott rezsim szerinti tulajdonba adás kapcsán hangsúlyozza annak kivételes – a nemzeti vagyonnal való felelős és átlátható gazdálkodás követelményét tiszteletben tartó – jellegét.

2. § és 1. melléklet

A törvényjavaslat tárgyi hatályát állapítja meg akként, hogy ezen átadási rezsim az 1. mellékletben meghatározott, kizárólagosan állami tulajdonban álló ingatlanokra terjed ki.

Nem esnek ugyanakkor a törvényjavaslat hatálya alá egyes szimbolikus – különösen a külön törvényben felsorolt, államélet szempontjából kiemelt – helyszínek.

A törvényjavaslat alapján történő vagyonjuttatásról szóló döntést – az egységes eljárás érdekében – a kulturális örökség védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) hozza meg a nem az irányítása alatt álló költségvetési szerv vagy gazdasági társaság által vagyonkezelt, állami tulajdonú ingatlanok tekintetében is.

A törvényjavaslat meghatározza, hogy a vonatkozó háttérjogszabályok mely rendelkezéseitől enged eltérést.

3.§

A törvényjavaslat a 3. §-ban rögzíti – az 1. §-ban meghatározott közcéllal összhangban –, hogy csak kivételesen kerülhet sor a törvényjavaslat szerinti tulajdonátruházásra, mégpedig az ingatlan védelme, megőrzése és fejlesztése érdekében.

A tulajdonszerzés nem ingyenes. A tulajdonszerző a tulajdonszerzés ellenértékeként vállalja, hogy a tulajdonjog fennállása alatt a megszerzett ingatlant felújítja, karbantartja és üzemelteti a törvényjavaslat 6. § (1) bekezdése szerinti szerződéses feltételekkel összhangban. Ezen kötelezettség teljesítése és ellenőrzése érdekében

a tulajdonszerző a szakmai és üzleti tervében rögzíti a tulajdonszerzéstől számított tíz éves felújítási tervet és a harminc éves fenntartási és üzemeltetési tervet. A tíz éves, felújításra vonatkozó időtartam a harminc éves fenntartási és üzemeltetési időszakba beleszámít, annak részét képezi.

A tulajdonszerzés ellenértékeként vállalt, a törvényjavaslatban rögzített szerződési feltételekbe foglalt kötelezettségek – köztük például a látogathatóvá tételre, nyitvatartásra, állagmegóvásra vonatkozó kötelezettségek – a felújítási terv, illetve a fenntartási és üzemeltetési terv időtartamának lejártát követően is fennállnak.

A törvényjavaslat – a hatálya alá tartozó ingatlanok tulajdonba adása vonatkozásában – az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvényben meghatározott tulajdonszerzésre jogosult alanyi kör mellett – a törvényjavaslatban megállapított módon – a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány (a továbbiakban: kekva) vagy a kekva közfeladatának ellátásában közreműködő jogi személy részére is lehetővé teszi a tulajdonba adás törvényjavaslat szerinti speciális módját.

A törvényjavaslat meghatározza a tulajdonszerző által a jogügyletek létrehozásának feltételeként vállalt kötelezettségeket, így az üzemeltetésre, fenntartásra, karbantartásra, az ingatlan látogathatóságára, illetve bejárására vonatkozó szabályokat. Rögzíti, hogy a közgyűjteményi alapleltárban szereplő állami kulturális javak tulajdonjoga nem száll át a tulajdon megszerzőjére még a műemlék ingatlan adásvétele esetén sem. Ezekkel az ingóságokkal való rendelkezés feltételeit a vagyonkezelővel kötött szerződés határozza meg.

4. §

Az egyes ingatlanok tulajdonba adása tekintetében egyedi, érdemi és objektív szempontrendszert tartalmazó, részletes garanciális rendelkezések kerültek megállapításra a miniszteri felhívás közzétételét megelőzően az érintett ingatlanok vizsgálatára, a felhívásra, a kérelem benyújtására és elbírálására vonatkozóan.

A törvényjavaslat alapján a tulajdonba adás kétlépcsős folyamatot jelent. Első lépésként a miniszter – kulturális örökségvédelmi és a fenntarthatósággal összefüggő pénzügyi szempontok mentén – kiválasztja, hogy az 1. mellékletben meghatározott ingatlanok közül potenciálisan mely ingatlanok tulajdonba adásáról kíván dönteni. Ezen ingatlanokra vonatkozóan a vizsgálatot követően felhívást tesz közzé.

A felhívást megelőzően a miniszter – a hasznosítás módjára, az ingatlan jelenlegi állapotára, az ingatlanban ellátott állami közfeladatra figyelemmel ingatlanonként megvizsgálja a kulturális örökségvédelmi célok teljesülését, az eléréséhez szükséges – működtetésre, fenntartásra, karbantartásra, felújításra, fenntartható fejlesztésre vonatkozó – kötelezettségek teljesítését, a vagyonkezelés során a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás követelményének megtartottságát, a más állami vagyonkezelő bevonásával való hatékonyabb megvalósíthatóságának lehetőségét, valamint e célok és kötelezettségek teljesülésének költségvetési hatását. A miniszter első alkalommal 2024. augusztus 31-ig vizsgálja meg az ingatlanokat.

Második lépésként a miniszter elbírálja a beérkezett kérelmeket. Az ugyancsak objektív szempontok mentén megfelelt, arra jogosulttól származó, formailag megfelelő kérelmek vonatkozásában hozhat a miniszter döntést.

Az ingatlanok felmérését követően a miniszter felhívást tesz közzé az 1. mellékletben felsorolt ingatlanok közül a tulajdonba adni kívánt ingatlanokra nézve. A felhívás részletes dokumentációját a kérelmezők miniszteri rendeletben meghatározott díj megfizetését követően ismerhetik meg.

A tulajdonba adásra irányuló kérelmet a felhívás közzétételét követő hatvan napon belül magyar állampolgársággal, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény szerinti EGT-állampolgársággal rendelkező, vagy a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 1. § (1) bekezdésében meghatározott természetes személy, vagy az Nvtv. 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősülő jogi személy nyújthat be postai úton vagy a felhívásban foglalt tájékoztatásnak megfelelő elektronikus módon a miniszterhez.

A törvényjavaslat a kérelem kötelező tartalmi elemeit is felsorolja.

5. §

Az állam nevében a miniszter hoz tulajdonosi döntést az ingatlan és ingóság tulajdonjogának a törvényjavaslat szerinti átruházhatóságáról. A törvényjavaslat megállapítja a kérelem érdemi vizsgálat nélküli mellőzése eseteit, és a kérelem elbírálása objektív szempontjait.

A kérelem elbírálásánál előnyt élvez az a kérelmező, amely részére az Nvtv. 14/A. § (2) bekezdése alapján a nemzeti vagyon tulajdonjoga ingyenesen átruházható, így az önkormányzatok, egyházak, kekva-k.

A tulajdonossal szemben a törvényjavaslatban és a miniszter felhívásában támasztott követelményeket nem teljesítő vagy nem vállaló kérelmező kérelmét a miniszter elutasítja.

Ugyanazon ingatlanra és ingóságra benyújtott több kérelem esetén a miniszter a kulturális örökségvédelmi és természetvédelmi szempontból előnyösebb, valamint az adott ingatlannal kapcsolatos történelmi, kultúrtörténeti hagyományokat leginkább megőrző szakmai tervet tartalmazó kérelmet benyújtó kérelmező javára hoz döntést, a többi kérelmet elutasítja.

A döntés ellen jogorvoslat nincs, tekintettel arra, hogy tulajdonosi döntést hoz.

Az ingatlan tulajdonjogának a tulajdonváltozás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére alkalmas átruházására, valamint a miniszter döntése szerinti ingóság átruházására vonatkozó szerződést az állam nevében – az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (1) bekezdésére figyelemmel – az MNV Zrt. köti meg a kérelmezővel, és intézkedik a tulajdonjog, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében.

Ha a miniszter olyan ingatlan tulajdonba adásáról hozna döntést, amelyet a vagyonkezelő nem elsődlegesen a kulturális örökség feltárása, tudományos feldolgozása, megóvása, védelme, vagy közkinccsé tétele céljából használ vagy hasznosít, hanem ott más állami feladatot lát el, akkor az MNV Zrt. gondoskodik a vagyonkezelő állami feladata ellátásához szükséges csereingatlan biztosításáról.

6. §

A törvényjavaslat meghatározza az átruházott vagyon tulajdonszerzőjének szerződéses kötelezettségeit, amelyek megszegése jogkövetkezményekkel jár, végső esetben a tulajdonátruházási szerződéstől való elállást és az ingatlan államra történő visszaszállását eredményezheti.

A tulajdonszerzés során fontos cél a közcélú felhasználás megvalósulásának hosszú távú biztosítása, ezért az érintett ingatlanban található közgyűjtemények, kulturális javak tekintetében szigorú kötelezettséget ró a tulajdonszerzőre. Az ingatlanban lévő közgyűjtemény alapleltárában szereplő, az állam tulajdonában álló védett kulturális javak nem adhatók tulajdonba, azok vonatkozásában az MNV Zrt. a szerződés megkötésével egyidejűleg vagyonkezelési szerződést köt.

Az ingatlanon a tulajdonba adás napján működő közgyűjtemény látogathatóságát a tulajdonszerző köteles változatlanul biztosítani. A kizárólag a közgyűjteményt megtekinteni szándékozó személy számára további díjfizetés – például az ingatlanra történő belépés céljából – nem írható elő.

7. §

A § a tulajdonátruházással kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza.

A törvényjavaslat megteremti annak lehetőségét, hogy az európai uniós támogatási jogviszonyból eredő kötelezettséggel érintett ingatlan tulajdonba adásáról is dönthessen a miniszter. A miniszteri döntés alapján létrehozott tulajdonátruházási szerződés a fenntartási időszak leteltét követően lép hatályba és a fenntartási időszak lejártáig hátralévő időre az MNV Zrt. a szerződés tárgyát képező ingatlanra és ingóságokra a tulajdonszerzővel vagyonkezelési szerződést köt. A vagyonkezelés előírásának célja az, hogy a vagyonkezelő az ingatlan tulajdonának megszerzéséig – a kifejezetten a tulajdonost megillető jogok kivételével – a törvényjavaslat céljához igazodó feltételekkel tudja az ingatlant működtetni, fejleszteni.

A miniszter – ebben a speciális körben – a fenntartási időszak lejártát megelőző legkésőbb hatvan nappal – a körülmények időközbeni esetleges megváltozására figyelemmel – a tulajdonba adásról szóló tulajdonosi

döntését visszavonhatja. Ebben az esetben az átmeneti időre már a későbbi tulajdonosnak vagyonkezelésbe adott ingatlan feletti vagyonkezelési szerződése is megszűnik.

Olyan ingatlan tulajdonba adása esetén, amely központi költségvetés terhére biztosított támogatással érintett, a támogatási jogviszony a tulajdonba adással megszűnik, a támogatás kedvezményezettje az államháztartási szabályok alapján elszámol az állammal. A törvényjavaslat szerinti tulajdonszerzőt a tulajdonszerzését megelőzően fentiek szerint megszűnt támogatási jogviszonyból származó kötelezettség nem terheli.

8. §

Az államot a törvényjavaslat szerinti rezsim alapján tulajdonba adott ingatlanon örökös visszavásárlási jog illeti meg, mely jogot a miniszter gyakorolja. A törvényjavaslat meghatározza a visszavásárlási jog gyakorlása esetén a vételár kiszámításának módját.

Mivel a törvényjavaslat ellenérték fejében történő tulajdonszerzésen alapul, ezért az államra – főszabályként – nem ingyenesen száll vissza az ingatlan az erre vonatkozó feltételek bekövetkezése esetén, hanem a felek a tulajdon visszaszállásakor elszámolnak egymással. Az állam megtéríti az értéknövelő beruházások ellenértékét a korábbi tulajdonszerzőnek, a tulajdonszerző pedig köteles helyt állni az ingatlanban bekövetkezett esetleges károkért, állagromlásért.

A tulajdonszerző által végrehajtott és számlával igazolt – az örökségvédelmi jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő – állagmegőrző és értéknövelő fejlesztési beruházások tulajdonszerzőnél elszámolt értékcsökkenéssel korrigált összegére utaló rendelkezés nem csak az esetlegesen csak az ingatlan egy részében elvégzett beruházások amortizációját, hanem az ingatlan egészében, illetőleg bármely részében bekövetkezett, gondatlan vagy szándékos károkozásból vagy egyéb állagromlásból eredő értékcsökkenést is lefedi, így a korrekció kapcsán a tulajdonszerző érdekkörében bekövetkezett bármely értékcsökkenést figyelembe kell venni.

9. §

A § a nem szerződésszerű teljesítés esetén alkalmazandó jogkövetkezményekkel kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza. Ezzel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a miniszter kezdeményezése az MNV Zrt. által történő szankcióalkalmazás szempontjából egy tekintet alá esik azzal, mintha a MNV Zrt. az évenkénti beszámolóból értesülne a jogsértő állapotról.

10. §

A törvényjavaslat meghatározza az elidegenített ingatlanok tulajdonjoga államra történő visszaszállásának eseteit és az elszámolás szabályait.

Az elszámolás tekintetében a törvényjavaslat különbséget tesz az államra történő visszaszállás egyes esetei között.

A törvényjavaslat 8. § (2) bekezdésében foglaltakkal megegyezően itt is fontos hangsúlyozni az elszámolás kapcsán, hogy a tulajdonszerző által végrehajtott és számlával igazolt – az örökségvédelmi jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő – állagmegőrző és értéknövelő fejlesztési beruházások tulajdonszerzőnél elszámolt értékcsökkenéssel korrigált összegére utaló rendelkezés nem csak az esetlegesen csak az ingatlan egy részében elvégzett beruházások amortizációját, hanem az ingatlan egészében, illetőleg bármely részében bekövetkezett, gondatlan vagy szándékos károkozásból vagy egyéb állagromlásból eredő értékcsökkenést is lefedi, így a korrekció kapcsán a tulajdonszerző érdekkörében bekövetkezett bármely értékcsökkenést figyelembe kell venni.

A tulajdonos az ingóságot az állam részére rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban – szükség esetén azzal azonos értékű és rendeltetésű ingóságot – köteles átadni.

11.§

A törvényjavaslat meghatározza az átruházott ingatlan államra való visszaszállása eseteit a kekva tulajdonszerző esetében is. A törvényjavaslat szerinti speciális rezsim szerint tulajdonba adott ingatlan, valamint ingóság tulajdonjoga az államra visszaszáll akkor is, ha a jogi személy tulajdonos jogutód nélkül megszűnik, az MNV Zrt. a szerződéstől elállt és a tulajdonos 30 napon belül nem fordult bírósághoz, vagy a bíróság jogerős ítélete az elállás

jogszerűségét állapította meg, továbbá ha megsemmisül az ingatlanon álló, a kulturális örökség részét képező épület.

A törvényjavaslat a kekva tulajdonszerzésére is kiterjeszti az ellenérték fejében történő szerzést, ezzel összhangban az állam részére a 8. § (2) bekezdése szerinti visszavásárlási jogot biztosít.

Ha az MNV Zrt. a szerződéstől szerződésszegés miatt elállt, és ennek következtében az államra visszaszáll az ingatlan tulajdonjoga, az elszámolás során a tulajdonszerző kekva által végrehajtott és számlával igazolt – az örökségvédelmi jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő – állagmegőrző és értéknövelő fejlesztési beruházások tulajdonszerzőnél elszámolt értékcsökkenéssel korrigált összegére utaló rendelkezés nem csak az esetlegesen csak az ingatlan egy részében elvégzett beruházások amortizációját, hanem az ingatlan egészében, illetőleg bármely részében bekövetkezett, gondatlan vagy szándékos károkozásból vagy egyéb állagromlásból eredő értékcsökkenést is lefedi, így a korrekció kapcsán a tulajdonszerző érdekkörében bekövetkezett bármely értékcsökkenést figyelembe kell venni.

12. §

A törvényjavaslat részletesen tartalmazza a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, valamint működési támogatás szabályait. Rögzíti az átlátható formában nyújtható támogatás kötelezettségét, nevesíti azon eseteket, amikor nem ítélhető meg támogatás. Meghatározza a támogatás más helyi, regionális, államháztartási vagy európai uniós forrásból származó támogatással halmozható formában történő nyújtásának lehetőségét, szabályozza a támogatási intenzitás mértékét.

13. §

A törvényjavaslat rögzíti a meghatározott összeghatár feletti támogatással kapcsolatos adatszolgáltatás kötelezettségét.

14. §

A törvényjavaslat meghatározza a vagyonkezelő általi észszerű nyereség elérésének lehetőségét és az annak alapjául szolgáló számítások szabályait. Rögzíti a meghatározott összeghatár feletti egyedi támogatás Európai Bizottság felé történő előzetes bejelentési kötelezettségét.

15.§

A törvényjavaslat szabályozza a kulturális örökség megőrzését előmozdító működési támogatás összegének felső határát, kitér a működésből származó veszteség összegének kiszámítási módjára. Meghatározza a működési támogatás elszámolható költségeit. Rögzíti a meghatározott összeghatár feletti egyedi támogatás Európai Bizottság felé történő előzetes bejelentési kötelezettségét.

16.§

A törvényjavaslat megállapítja a nyilvánosságra és adatkezelésre vonatkozó garanciális rendelkezéseket. A kérelem és a miniszternek a kérelmet támogató döntése nyilvános. A törvényjavaslat szerint az átláthatóság és a nyilvánosság biztosítása körében minden vonatkozó miniszteri döntés – és annak indokai – nyilvánosak, így a kérelmek benyújtására felhívó, a tulajdonba adásra vonatkozó, a tulajdonosi döntést visszavonó miniszteri döntések indokolása is nyilvános, melyek szintén a miniszter által vezetett minisztérium honlapján kerülnek közzétételre.

17.§

Felhatalmazó rendelkezés a törvényjavaslat 4. § (7) bekezdése szerinti dokumentációért fizetendő díj megállapításával kapcsolatban.

18. §

Hatályba léptető rendelkezés.

19.§

Átmeneti rendelkezés, amely meghatározza a miniszter számára az ingatlanok vizsgálatának első időpontját.

20. §

Sarkalatossági rendelkezés tekintettel arra, hogy a törvényjavaslat több rendelkezése is sarkalatos törvényi tárgykört árint

21.§

A törvényjavaslat rögzíti, hogy annak meghatározott pontja, illetve alcíme az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet 53. cikk hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

22.§

Szövegcserés módosítások a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 2024. október 1-jén hatályba lépő rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében.

23.§

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosítása a törvényjavaslattal való koherencia megteremtése érdekében.

24. §

A törvényjavaslat a koherencia biztosítása érdekében kivezeti az Nvtv. 2. mellékletéből azon nemzeti vagyoni körbe tartozó műemlék ingatlanokat, amelyek a törvényjavaslattal érintettek lehetnek. A tulajdonba adáshoz nélkülözhetetlen a forgalomképtelen jogi állapot megszüntetése.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a nem a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek részére nyújtott központosított infokommunikációs közszolgáltatások igénybevételének szabályairól szóló 41/2019. (XI. 19.) BM rendelet módosításáról szóló 5/2024. (VI. 18.) MK rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A nem a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek részére nyújtott központosított infokommunikációs közszolgáltatások igénybevételének szabályairól szóló 41/2019. (XI. 19.) BM rendelet módosításával a jövőben a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság fogja biztosítani a Szuverenitásvédelmi Hivatal – mint a Kormánytól független állami szerv – részére a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendeletben meghatározott központosított infokommunikációs közszolgáltatásokat.